

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrsko.

Lvov. — Iz Varšave poročajo: V Spali, Skierniwich in okolici se pripravljajo na sprejem carja. — Obmejni grof Wielopolski je ba- je carju nedavno tega v avdijenci zagotovil, da mu od strani poljskega prebivalstva ne grozi nobena nevarnost. Kljub temu se vrše v okraju Skierniewice hišne preiskave. Iz Varšave je prišlo več sto stražnikov in orožnikov.

Budimpešta. — Vodilni politiki ogrske opozicije so imeli dolgo konferenco, v kateri so sklenili, nadaljevati boj proti Lukasevem kabinetu z vsemi sredstvi tudi v delegacijah. Poslužiti se hočejo v boju najskrajnejših sredstev, kar jih je mogoče najti.

Budimpešta. — Z gotovostjo se širi ta vest, da odstopi zbornični predsednik grof Tisza še predno se sestane zopet parlament.

Zader. — Ogorčenje nad Cuvajevim režimom in zagrebškim procesom traja še vedno po vsi Dalmaciji. V Dubrovniku so se zedinila doslej nasprotujoča si dijaška društva napredna, srbska in pravaška društva k skupni akciji proti razmeram na Hrvaškem.

Francija.

Pariz. — Carigranski poročeval- ec "Matina" poroča, da mu je odgovoril Kiamil paša na njegovo vprašanje, če bo prevzel on nalo- go, skleniti mir med Turčijo in I- talijo, da tega ne bo storil, ker noče, da bi mu očitali, da je tuj- cem in nevernikom odstopil mu- slimanska tla. Tudi če bi bila tur- ška vlada pripravljena s kakim takim pogajanjem, ne more sultan zabraniti Arabcem, da nadaljuje- jo vojno. Turške čete v Tripolita- niji so se krčile na 2000 do 3000 mož, Italijani pa imajo tam števil- no vojsko. Naj tedaj Italijani v resnici zavzemo in podjarmijo Tripolitanijo, potem se homo uk- lonili. Toda katera vlada bi mogle doseči pri fanatičnih Arabcih, da prenehajo se bojevati in kate- ra vlada bi mogla zahtevati od muzlimanov, da ne smejo Arabcem pomagati z obleko in orožjem.

Nemčija.

Monakovo. — Svobodomiselnih kongres, ki zboruje tu, se je bavil tudi s problemom ločitve cerkve in države v kulturnih državah. Sena- tor Lima s Portugalskega je poro- čal o tamošnjih uspehih ter izvajal med drugim tudi sledeče: Šola je oproščena duhovščine, vojaška duhovščina je odpravljena, od- pravljen je zakon, ki prepoveduje, vprašati za očeta, uvedena je lo- čitev zakona, duhovniki dobe pla- čo od vernikov, jezuiti so izgnani, v kratkem se odpravi poslanik pri Vatikanu. Kongres je nadalje sklenil, zahtevati ločitev cerkve in države ter kot nadaljno konse- quenčno ločitev cerkve in šole. Kon- gres se obrača do svobodomisle- cev vseh držav, da prisilijo zako- nodajo k tej ločitvi. Verske druž- be je smatrati za privatne družbe in je dopustno za nje porabljati javna sredstva.

Gejski otoki.

Rim. — Sem je dospelo odpo- slanstvo prebivalcev Gejskih o- tokov. Italijanska vlada pa je iz- razila odposlanstvu po nekem Gr- ku svoje obžalovanje, da odposlan- stva z ozirom na resnost in košljivi- vost vprašanja ne more sprejeti. Odposlanstvo je nato oddalo spo- menico, v kateri riše turško upra- vo ter prosi italijansko vlado, da naj ne da Turčiji otokov brezpo- gojno nazaj. Odposlanstvo pa se je prepričalo, da je bila spomeni- ca nepotrebnost, ker je imela Itali- ja že od prvega dneva sem, ko je zasedla Gejske otoke, namen, da jih vrne suvereniteti sultana sa- mo pod dalekosežnimi garancija- mi za narodni in gospodarski bla- gor prebivalstva.

Italija.

Bologna. — Poslanec de Mari- nis poroča listu "Resto del Carli- no", da je izvedel iz najboljšega vira, da bo Italija vzdržala zase- denje otokov Rodosa in Stampag- lije, druge otoke pa bo vrnila Turčiji pod gotovimi garancija- mi. Poslanec pravi, da so v to pri- volile tudi že druge velesile in da je tudi Turčija s tem zadovoljna. Turčija dobi primerno denarno odškodnino; Italija namreč pre- vzame en del turškega dolga, ta- ko da bo Turčiji mogoče prebole- ti sedanje finančne težkoče. — Sedaj se baje trudijo obojestrans- ki zastopniki najti način, ki bi bil za oba dela sprejemljiv.

Italija—Turčija.

Chiasso, Švica. — Vse evropej- ske velevlasti so ponudile svoje dobre nasvete, da bi se dosegla sprava med Italijo in Turčijo, to- da bojne stranke niso privolile je- šetarstvo poveriti katerisibodi ev- ropejski vladi, ter stavite vse za- upanje v Ameriko, ker je le ta najbolj meinteresirana, tedaj tudi nepristranska.

Dejansko sta obedva ameriška poslanika v Rimu in Carigradu, O'Brien in Rockhill, bržkone vsled neoficielnih inicitativ, obedvama deželama storila več uslug, kot o- ne države, ki so poskušile napra- viti mir.

Grška in Turčija.

Atene. — "Patri" piše: Grška bo ohranila napram Turčiji svoje rezervirano stališče. Samo, če bi prišlo do vojne med Turčijo in Bolgarsko, bi Grška tega ne mogle gledati mirno.

Turčija.

Carigrad. — V okolici turškega prestolonaslednika so dobili zane- sljiva poročila o ugodnem napre- dovanju mirovnihi pogajanj. Baje bo mogoče že v 14. dneh razgla- siti mirovne pogoje.

Rusija.

Petrograd. — Na ruskega pro- metnega ministra je bil izvršen a- tentat. Pred vlak, s katerim bi se bil imel peljati minister, so polo- žili atentatorji prageve, vendar se je posrečilo preprečiti nesrečo.

Albanija.

Carigrad. — Državni tiskovni urad je doposlal listom pismo po- veljnika 1. armadnega voja, v ka- terem ta zadnjikrat pozivlja časo- pise, da naj ustavi polemiko glede vladnih reform v Albaniji. Listi, ki se ne bodo brezpogojno podvr- gli tej zahtevi, bodo suspendirani.

Skoplje. — Vstaši, ki so se vr- nili z gora, so sklenili, da hočejo počakati do beirama. Če bi vlada do tedaj ne izvedla vsega, kar je obljubila, bodo vstaši zopet začeli s svojim delom.

Skoplje. — V nedeljo zjutraj so poskusili zopet atentat na neki vlak orijentske železnice. Voja- štvu pa se je posrečilo vlak še pravočasno ustaviti. Bombo, ki je ležala na tiru, so prinesli v Ko- prihi.

Carigrad. — Listi poročajo, da je prišlo na grško-turški meji pri Timovu zopet do krvavih dogod- kov. Na obeh straneh je baje 15 težko ranjenih. Govori se, da se hočejo Grki za zadne žrtve mašče- vati.

Rimska nestrpnost.

Rim. — Kardinal-Patriarh Be- neški je prekinil svojo pridigo ter dal povedati neki v cerkvi navzo- čki gospej, da ne bo nadaljeval to- liko časa dokler bo ona v cerkvi in to radi tega, ker njena obleka ni dostojna. Gospa je odločno pro- testirala in kazala na več podob v cerkvi, ki so bile mnogo manje o- blečene kot ona. Kardinal ugovor ni pustil veljati, a bil je zado- voljen s kompromisom, vsled ka- terega se je gospa ogrnila z nekim zagrinjalom in on je pridigo na- daljeval.

Japonsko.

Tokio. — General grof Maresu- ke Nogi in njegova soproga sta 13. t. m. v stiku ceremonije pokopa u- mrlega mikado izvršila samomor.

General Nogi bil je narodni jun- nak Japoncev, odkar je leta 1906 Rusom vzel Port Arthur, ter jih pri Mukdenu premagal v prid Ja- ponske. Grof Nogi bil je rojen l. 1849 v Hagi, provinca Chosu in je bil najstarejši sin Maresugu No- gi, nekega Samuraja Choshu Cla- na. Že pred rusko-japonsko vojno se je odlikoval z hrabrostjo in ko je Rusija z Japonsko pričela voj- no, dobil je Nogi poveljstvo nad tretjo armado. General Nogi je o- seбно prejel od generala Stoessel- ja ponudbo predaje Port Arthur- ja. Njegova soproga grofica Nogi, bila je hčer Yuchi Sadayuki-ja, Samuraja, Kagoshima Clan.

Po končani ceremoniji sta se podala Nogi in njegova soproga v svoj dom, in ko je bilo slišati o- bičajni zamolkel strel iz topa — znamenje, da je rakev zapustila mestno mejo — si je general Nogi s kratkim mečem prerezal vrat in njegova soproga izvršila harikiri. Harikiri se izvrši s tem, da si dol- gi nož zabode v levo stran trebu- ha ter počez nož potegne in tako prereže trebuh, da čreva izstopijo. Harikiri je običajni samomor pri japonskem plemstvu.

Neki dijak v hiši je slišal trplji pasti, prihitel v sobo grofa, toda pomoči ni več bilo.

Portugal.

Lizbona. — "Osservatore Ro- mano" poroča, da je Vatikan eks- komuniciral 800 portugalskih du- hovnikov, ki so po ločitvi cerkve od države dobili od republikanske vlade plače in pokojnino in to tu- di sprejeli. Vatikan stoji namreč na stališču, da so se vsi duhovniki, ki so sprejeli pokojnino, podvrgli vladi, ki preganja katoliško cer- kev!!! (Op. ur. Kaj pa k temu po- reče Am. Slovenec?)

Peru.

Lima. — Peruanska poslanska zbornica je sprejela pred malo ča- som vlozeno resolucijo, katera protestuje proti stališču, ktero za- vzemata Zdr. države in Anglija z ozirom na grozovitosti, ki so se, po poročilu Sir Roger Casements v gumiplantažah v Putumayo, nad Indijanci imeli vršiti. Resolucija zahteva kaznovanje krivcev in te- meljito preiskavo namišljenih gro- zodejstev.

Poslanca Torres in Balazar sta predlagala, naj se vzame v zapi- snik, da poročilo ni nič drugega, kot maščevanje sovražnikov rod- bine Arana, prejšnje posestnice gumijevih nasadov,

Mehika.

Washington. — Ako se boji o- koli Agua Prieta tako razširijo, da bi krogle letele na ameriško o- zemlje, ali pa na drugi način živ- ljenje Amerikancev bilo nevarno- sti izpostavljeno, tedaj bi ameri- ške trupe v boj posegle in pred vsem, kot je znano v glavnem ta- boru, da bržkone voditelji vstašev svarila mejnih poveljnikov vpo- števači ne bodo. Obmejne garniza- cije imajo strogo povelje, da pre- prečijo ponovitev moritev nedol- žnih Amerikancev, kakor se je do- gajalo v Madero-revoluciji v Dou- glasu.

Listnica uredništva.

J. B. Mihelich, Aurora. "Svo- bodna Misel" še izhaja toda ne- redno. Zadnji zvezek, 3. in 4. šte- vaj—juni smo prejeli pred mese- com in potem ne več. "Ilustrova- ni Tednik", Ljubljana Frančiš- kanska ulica št. 12. Stane za Ame- riko celo leto \$3.00. "Ljubljanski Zvon", je naročiti v Narodni tis- karni v Ljubljani, a koliko stane za v Ameriko nam ni znano, toda mislimo, da bo tudi okoli \$3.00. — "Slovan", velja isto kot za "Zvon". Da ste nam zdravi! J. Smuk, Leadville, Colo. Pred- stoječe velja tudi Vam. Zdravi!

Razne novice.

Čičaška pošta na vrhu.

Prejemki tukajšnje pošte v me- secu avgust so bili večji kot ka- tere druge pošte v Zdr. državah. Prekosile so celo pošto v New Yor- ku za \$29,000.

Prejemki tukajšnje pošte znaša- jo \$1,932,488.59, medtem ko v New Yorku samo \$1,903,214.14. Pro- met na ehličaški pošti tako rapid- no raste, da vse novotarje ne po- magajo nič in uslužbeni delo ko- maj zmagujejo.

V minulih treh letih je tukajš- nja pošta s prejemki newyorški večkrat blizo prišla, toda prekosi- la jo je sedaj prvič.

Proti royalistom.

New York. — Portugalski gene- ralni konzul v New Yorku je pre- jel od svoje vlade oficijelno pismo naslednje vsebine:

Med vladami Španije in Portu- gala se je z ozirom na monarhič- no in revolucionarno gibanje po- godilo, da vsi voditelji in prijate- lji zadnje monarhične zarote, ki so pobegnili preko mej, bodo pre- gnani iz Španije. Procesi proti španskim sodiščem podrejenim za- rotnikom, bodo se izvršili po špan- skih kriminalnih zakonih. Tistim, ki so sprejeli ponudbo za maselje- vanje v Braziliji, je povratek v do- movino za tri leta zabranjen. Ti- sto velja za vse one, ki so se že na- selili v drugih deželah. Podpisala se bo pogodba, po kateri bodeti o- bedve vladi zarote zabranjevale.

Nova poštna odredba.

Generalni poštar Hitchcock je izdal instrukcije o izpeljavi nove odredbe zadevajoče pošiljatev časnikov po pošti, ki stopi v ve- ljavo dne 1. oktobra t. l.

Zakon zahteva, da izdajatelj v prvih dneh aprila in oktobra meseca vsakega leta predloži ge- neralnemu poštarju in poštarju bivanja izkaz, ki mora vsebovati ime lastnika časnika, izdajatelja, urednika, glavnega urednika in poslovođe. Nadalje se mora zapi- sati ime časnika. Izvzeti iz teh predpisov so religiozni, društveni, temperenčni in znanstveni časni- ki. Ako izdaja časnik kakšna kor- poracija, tedaj mora biti zapisano ime vsakega delničarja, ki ima več delnic kot eden odstotek. Dnevni- ki morajo vrhotega še izkazati plačene cirkulacije za minulih šest mesecev. Vse editorelne biljež- ke ali članke za katere je bilo pla- čeno ali pa plačilo objubljeno, morajo biti označene kot oglasi.

Prestopek teh predpisov se kaz- nuje z globo od \$5.00 do \$50.00.

Katoliške cerkvene šole.

Toledo, O. — Štiristo delegatov nemške rimo-katoliške osredne zveze, ki tukaj zboruje, so skleni- li, da se ustanovi šola za mlade moške, kateri se bodo posvetili duhovskemu stanu, da razširijo katoliško naziranje. Zavod bo brž- kone ustanovljen v Chicagi.

Zločin.

Phoenix, Ariz. — Amerikanizi- rani Mehikanci in njih nenatura- lizirani rojaki so se sprli nad tem, kdo bo vodil svečanost v City Hall Plaza. Policista Williams in Va- lenzuela sta morala poseči vmes in sta aretirala dva rogovileža. — Privreda sta policaja aretiranca že do policijske stacije, nakar po- tegneta nože in policista napade- ta. Williams je bil takoj mrtev a Valenzuela težko ranjen. Policijski načelnik Moore je hitel na po- moč a dobil je tudi v trebuh nož. Vzle temu da je bil smrtno ra- njen, vendar potegnil je svoj re- volver ter streljal na napadalec, toda zadel je nekega mladega A- merikanca Scotta Pierce, ki je bil popolnoma neprizadet, in se je ta- koj mrtev zgrudil. Policijski na- čelnik težko ranjen lezel je za bež- nikoma, a neki Mehikanec mu je od vzadej nož porinil med pleča, da je bil takoj mrtev.

Nevihite.

New York. — Iz vseh krajev vzhodnega New Yorka in zapad- nega Connecticuta dohajajo vesti o malo časa trajajoči, a toliko sil- nejši nevihti, ki je povzročila ne- izmerno škodo vsled treska in to- če. V Connecticutu so tobačni na- sadi poškodovani za najmanje \$100,000. Nevihto spremljajoča toča je bila baje pest debela ter prebila strehe na poslopijih in zdrobila na tisoče šip.

V šotoriščih vojaške akademije v West Point je vihar podrl kakih 50 vestov, telefonske in brzojavne droge, bogato žitno polje in bogati rastlinjaki so upostošeni.

Strela je udarila na večih kra- jih in povzročila požare; v Flu- shine je strela udarila v električ- no razsvetljava ter mesto zatem- nila za 24 ur, v Manhassat je strela udarila v najstarejšo in arhitek- tonično zanimivo cerkev Long Is- landa, Krista cerkev in je do tal pogorela.

Ogromno škodo je povzročila nevihta v zoologičnem vrtu v Bronx, sosebno na živalski farmi, kjer redijo živo krmilo za zveri. Pred izbruhom nevihte bilo je na farmi 3500 kokoši, podgan, golobo- kov in prašičkov. Vse je pokonča- no. Samo v parku je škode za \$10,000.

Panamski prekop.

Washington. — Zemeljski pla- zovi v Culebraprekopu Panamskega kanala so zasuli 16,500,000 ku- bičnih jardov zemlje od časa kar se je pričelo z delom tega preko- pa. To je 20 odstotkov množine, ki je bilo do sedaj izkopane in od- stranjene, in delo je vsled plazov za pol leta zaostalo. Inženirji so brez sveta, kako bi odstranili za- preke ter si pripisujejo nekoliko uspeha, če ob straneh kanala zem- ljo odkopljejo po odstavkih.

Avgusta meseca je bilo izkopa- nega 2,443,353 jardov, ali 190,074 manje kot julija meseca. Vzrok temu je deževje. Betonska dela so se izvršila za 89,879 kubičnih yar- dov in za 2400 k. y. več kot v me- secu juliju.

Nesreča v premogokopu.

Pariz. — V premogokopu Claren- ce pri Lensu, nedaleč od Pari- za so se vneli plini. Vsled eksplo- zije in ker se je neki rov podrl, je mnogo delavcev zasutih.

Pariz. — Doslej so iz rova Cla- rence spravili na dan 23 težko ra- njenih in 4 mrtve. 37 delavcev je še zasutih in ni upati, da jih dobe še žive.

Klanje Srbov.

Belgrad. — Listi poročajo iz Skoplja, da so Albanci in Turki v vasi Poljee požgali 450 srbskih hiš. V Berani so ubili nekega u- glednega Srba; v beloplojski vasi Vrbici so ubili dva brata Srba in njihovi rodbini. Pri Javorju so Turki zaprli mejo, tako da ne mo- rejo niti tisti čez mejo, ki potu- jejo iz Srbije v Turčijo. Na meji so ustavili celo uradnika, ki ga je poslala vlada, naj preišče zadevo glede masakra. V tem letu so v Turčiji ubili 90 Srbov, ranili 130, 170 pa oropali. Vsa škoda, ki jo imajo Srbi, znaša pol milijona di- narjev.

Srbija in Bolgarska.

Sofija. — Srbski poslanik Spa- lajkovič se je odpeljal pred par dnevi po večkratnih konferencah z bolgarskim ministrskim pre- sednikom v Belgrad. Sedaj se je zopet vrnil v Sofijo. Baje je šlo za končno sprejetje srbsko-bolgarske trgovske pogodbe ter je Spalaj- kovič dobil tudi nalog, da zagoto- vi bolgarsko vlado srbske podpo- re napram Turčiji.

Listu v podporo.

A. Serjak 25c; F. Krefel 25c; F. Kokalj 25c; J. Pogorelec 25c; L. Hrovat 25c; L. Sterle 25c; K. I- glič 25c.

V. REDNA KONVENCIJA S. N. P. JEDNOTE.

(Posebno poročilo.)

Konvencija največje, najugled- nejše in najlepše razvijajoče se Slovenske Narodne Podporne Jed- note, ki se je ob porodu in še dol- go potem morala boriti z vsemi te- škotami ter odbijati napade vse- stranskih sovražnikov; organizaci- ja, ki danes stoji na trdni in močni podlagi, se je otvorila ob 1/29 uri zadnji pondeljek jutro v S. S. Turner dvorani v Milwau- kee, Wis.

Pročelje dvorane je primerno okraшено z zastavami in velikim napisom "Pozdravljeni bratje de- legatje in sestre delegatnje pete redne konvencije S. N. P. J." Delegatov z glavnim odborom vred je 112 in 6 delegatinj. Pote- kla sta, ko to pšiem prva dva dni, ki sta vzela najmučnejše delo: vo- litev raznih odborov, poročila gl. in drugih uradnikov in sporazum med strankami; deloma se o tem še nadaljuje jutri (sredo) predno pridejo na vrsto pravila.

Zapisnikarja sta naš priljublje- ni Terbove in Kogoj. Konvencijo pa vodi ozir. ji predseduje M. Že- leznikar in pomočnik mu je M. Štefančič. Posnemajoč iz ustnih in pism. poročil konstatiram, da pričakuje slov. narod z največjo nestrpnostjo delo te konvencije, kakor tudi ukrep vstanjavajoče sedaj še imenovane sirotišnice.

Delegacija je z največjim zado- voljstvom na znanje vzela poročilo gl. tajnika Verderbarja, ki je bilo res statistično in ki izkazuje najlepší vspeh od zadne konven- cije v Clevelandu pred tremi leti. Jednota ima približno 9000 članov in članice in okoli 63 tisoč dolar- jev čistega preostanka med tem, ko je imela ob Clevelandski kon- vencioni deficit.

V pondeljek večer je v isti dvo- rani privedilo društvo št. 16 te jednote tud delegaciji v počast banket, kakoršnega že dolgo ni- sem videl; vse je bilo tako okus- no vrejeno in tudi vsega v izobil- ju, da me veže dolžnost se jim tudi zahvaliti in da je slavnost iz- padla v vsestransko zadovoljnost v to so pripomogla pevsko dr. Zvon, socialistično dr. Naprej in socialistično tamburaško dr. Ad- drija. Člani imenovanih društev so sami Slovenci, kar dokazuje slogo in napredek Slovencev v Milwaukee. x

Konkurenca.

Seattle, Wash. — Angleški par- nik za olje je sem dospel iz Singa- pore ter iz Sumatra in Burma pri- peljal 6000 ton bencina, ki je na- menjen s produkti Standard Oil Co. stopiti v konkurenco. Ukreni- le so se vse priprave, da se uvozi večje množine asiatskega olja in tu na trg postavi.

Egipet.

London. — Kakor zatrjujejo tukajšni listi, so pogajanja za pre- ustrojitev Egipta v kraljestvo pod angleškim protektoratom v pol- nem tiru. Angleška je baje že do-abila dovoljenje Francoske in Itali- je ter ponuja Turčiji odškodnino 500 milijonov kron. Sedanjji khe- dive bi bil potem kralj, kar bi u- godno vplivalo na egiptsko pre- bivalstvo.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljam:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$1020.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh avotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljajte izplačujoče c. kr. poš- no hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najprilicne, je do \$50.00 v gotovini v priporočenem al i registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft:

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St., New York
104 61, 61st Ave., N. E. Cleveland, Ohio

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena apr. a 25. Inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash., Box 44.
Tajnik: FRANK TOSTOVRŠNIK, Taylor, Wash., Box 44.
Blagajnik: BLAZ FELICIAN, Box 8, Enumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JERNEJ SKRBINC, Issagah, Wash.
MARTIN MEŽNAR, Taylor, Wash.
MATIJA KOREN, Taylor, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
JOHN PETEK, Enumclaw, Krim Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. SHAW

Seja gl. odbora vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Ravensdale, Wash., v dvorani Pavla Kos. Uradno glasilo je Glas Svobode.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Društvo "Danica" št. 1 v Ravensdale, Wash.: Preds. John Arko; tajnik John Škufca; Frank Maurič, II. tajnik; blagajnik, Anton Logar.
Društvo "Sloboda" št. 2 v Cle

Elum, Wash.: Preds. Jakob Petkovšek; tajnik Anton Lučič; blag. Alojz Oman.

Društvo "Planinski raj" št. 3 v Taylor, Wash.: Preds. Martin Mežnar; tajnik Anton Span; blagajnik Frank Muzga.

V RUDNIKIH.

III.

Drugo jutro je Marijan ležal v postelji, ko se je že davno zdanilo. Spal ni; premetaval se je po postelji ter premišljeval dogodke zadnjih dni. Kar nakrat se začuje šum na cesti. Slišal je znane mu glasove in sodil, da mora biti na cesti mnogo ljudi. Radovednost ga je gnala, da je skočil iz postelje in pogledal skozi malo, zamazano okno venkaj. Na cesti je stalo nekoliko skupin starejših rudarjev v živahnem razgovoru. Marijan se je naglo oblekel in, ne da bi se umil, kakor je imel navado, pohitel na cesto.

"Kaj imate, kaj se je zgodilo?" je kričnil glasno in se obrnil do prve skupine.

Koščakov Franc je stopil pred Marijana ter dejal:

"Ravnokar nam je ravnateljstvo dalo na znanje, da morajo oni, ki stoje v štrajku, zapustiti in izprazniti stanovanja, ki so last rudniške družbe, in sicer še danes. A skoraj vsi stanujemo v rudniških kočah. Ravnateljstvo trdi, da potrebuje naša stanovanja za delavce, ki ne štrajkajo!"

Marijana je vest zelo presenetila. Srd, sovraštvo in neka neznan bojazen se je zila ta hip le v eno besedo.

"Pes!"

"Kaj nam je torej storiti?" vpraša deset glasov nakrat.

Marijan je pordel kakor pesa. Za nekoliko časa se je vmisli, potem pa je dejal z neodločnim glasom:

"Dobro! Ravnateljstvo naj jih izprazni samo, če hoče. Mi se ne moremo upirati sili. To mu pa ni mogoče, ker nima ljudi za tako delo."

Obrazi navzočih so se hipoma razjasnili. Res: Kdo neki bo opravil to delo? Po vsem Posavju se ne najde človeka, ki bi mu v tem slučaju šel na roko. Marijan ima prav! — V njih dušah se je zopet pričelo jasni in z obrazov jim je odsevala neka tiha škodljivost. Skrb in bojazen, ki ju je vzbudil ravnateljjev ukaz, sta se hipoma umaknili prejšnji energiji in samozavesti: Da, mi moramo zmagati in če bi sto vragov... Na preje otožnih, udrtih lic se je prikazalo veselje, in razšli so se.

Pa to veselje ni trajalo dolgo. Po Posavju se je kakor strela raznesla neumljiva, skoraj neverjetna vest:

"Rudniško ravnateljstvo je poslalo v glavno mesto po orožnike!"

Ta klic je deloval med mirnim prebivalstvom kakor bomba, — ljudje so si pripovedovali grozne stvari; vse se je balo in treslo. — Matere so nagajajočim otrokom žugale z orožniki. — Obenem pa je postalo jasno, da bo boj s podjetništvom težak, in v marsikateri hiši so že jeli dvomiti o zmagi delavcev. Razburjenost je narasčala vsak trenutek. Marsikateri rudar je prvi hip izgubil pogum in v glavi so se mu ponavljala vprašanja: Kaj bo, če izgubimo?

zmučeni in lačni po potih in goščavah.

Naposled je razburjenost priklopala do vrhunca. Toliko časa so robotali ti družbi, toliko solz, vzdihov in muk so ji žrtvovali, toliko svojih tovarišev darovali; kolikor je človeku mogoče trpeti, se trpeli in gladovali, — za plačilo pa žanjejo sedaj to brutalnost, to brezsrčnost, kakršna se more poroditi le v srcih, sorodnih Cezarom Avgustom.

Ni čuda, če je brezumni odpor zmagoval nad razumom.

Popoldne se je zbralo na občinskem travniku polno ljudstva. Na ponosnih obrazih z razmršenimi lasmi in svetlimi očmi se je spajala neizrečna žalost. Čuli so se kliči, kakor: "Maščevanja je treba!" in "Kruha nam dajte!"

Sklenili so, da gredo vsi pred pisarno rudniške družbe in tam glasno ugovarjajo proti počenjanju podjetništva.

In šli so zmedeno in hitro, v raztresenih vrstah. Šlo je vse prebivalstvo. Delavci, žene, razcapani otroci, pomešani in poživljeni. Zdelo se je, da se je vzdignilo vse ljudstvo, ki hoče zapustiti svoja dosedanja bivališča ter se naseliti drugje, daleč, daleč od tukaj. V srcih te nepregledne, obupne množice je zopet prevladal stari ponos in že čez hip je krepka samozavest pregnala obup in veselje je zakipelo na potrlih obrazih. V nekaterih vrstah se je začelo petje in v zraku je kmalu zaorila pesem, ki je postajala močnejša in močnejša, glasnejša in glasnejša. Slišala se je delavska pesem:

Vi milijoni brez števila
v roveh, v gozdeh, v mestih, v vaseh,
ki tlačijo vas sovražna sila,

ki tlačijo vas sovražna sila,

Prišli so do ovinka. Tu se cepi cesta. Ljudje pravijo temu kraju Kamene. Iz kakšnih vzrokov, ni znano. Že najstarejši očanci so rekli temu kraju tako, ker so to čuli od svojih prednikov. Množica je krenila na pot, ki pelje proti rudnikom. Toda nadaljno pot ji je zaprla četa orožnikov. Njihov poveljnik je zahteval, da naj se množica takoj razide.

Predej je stopil Marijan poudarjajoč, da rudarji nimajo zlobnih namenov, da hočejo popolnoma mirno izreči svoj ugovor ter zopet mirno oditi. Orožniki naj se torej umaknejo, ker tudi nimajo pravice razganjati mirnih ljudi. Odklanjal je končno vsako odgovornost, če bi posredovalo orožništvo.

Zadaj pa je v množici rasel šum. Zadnje vrste so hotele vedeti, kaj se godi spredaj, pa so silile naprej. Sprednji, rinjeni naprej, se niso mogli ustavljati sili zadnjih. Vse ustavljanje, rivanje ni pomagalo ničesar. Šum je postal splošen. Ker se rudarji niso umaknili, niti razšli, komandiral je orožniški poveljnik v orožje. Takoj so moglele smrtonosne cevi orožniških pušk rudarjem nasproti ter ustvarjale grozno zmešnjavo. Prestrašene žene in otroci so zagnali pretresujoč vik in čuli so se obupni kliči. Tupatam so se vzdignili možje mirnejše krvi na ramena svojih obupanih in zmešanih tovarišev in sprednjih vrstah ter dajali z roko in hripavim glasom znamenja zadnjim, naj se umaknejo. Tam zadaj se za ta znamenja niso zmenili ali pa so jih napakno umeli in pritiskali so še huje. V raztresenih vrstah je bilo slišati počoje glasove...

In zopet so se začeli tam zadaj novi vzpodbujajoči glasovi: "Naprej! Naprej!"

Ta hip je bil naval množice v zadnjih vrstah tako silen in močan, da so sprednji morali naprej pehani naravnost smrti v žrelo. — Nekateri so se skušali preriti na stran; a tam so stale hiše, zaprte in prazne, tako, da je bil pritisk tam še huji. Zdelo se je, da bo ta siloviti naskok množice pomenjal orožnike v prah...

Na čelu množice je bil Marijan, blede, prepaden, gologlav. V trenutku je spoznal, da je položaj nevaren, da je življenje rudarjev v sevarnosti. Rešiti je hotel množico. Rotil, prosil je s povzdignjenimi rokami orožnike, naj se umaknejo.

Zaman.

Črez trenutek so doneli po dolini strelji, enkrat, dvakrat... kakor bi trenil, je ležalo na tleh nekaj teles. Zmešnjava je bila grozna in ljudje so mislili, da je sodnji dan. Solnce se je z žalostnim svitom poslavljalo od krvavega prizora.

Obupane in omedele žene so se zgrudile pri svojih mrtvih in ranjenih možeh na tla in žalostno, tako žalostno ihtele...

Tam spredaj pa je ležal Marijan s krčevitim, obledelim, mrtvaškim obrazom. Iz čela mu je počasi kapala črnkasta kri in se mešala s cestnim prahom.

(Pride še.)

ČLOVEK, BODI PRAVIČEN SAM S SEBOJ

in reši se iz rok svojih mučiteljev in suženjstva ter postani sam svoj gospodar! Ne zahtevaj od svojih otrok, da bodo toliko časa opravljali suženjska dela in trpe-li, kot si sam trpeti moral, temveč pripravi svoji družini in sam sebi boljše bodočnost.

Kupi si kos zemlje, ki jo moreš kupiti danes še zelo poceni, za malo naplačilo in ostanek na lahke obroke. Prodaj ti v Crivitz, Wisconsin, na kateri rastejo vsakovrstna žita, kakor rž, pšenica, koruza, oves, ječmen, proso, ajda, detelja, milet trava, krompir, sadje in vsakovrstni poljski pridelki in ki dobro obrodijo. Kjer je dobra pitna voda, mrzli studenci, tekoča voda in lepi gozdi. Kjer je samo od mlekarstva napraviš ne samo živež, temveč tudi lep dobiček. Cena akru je od \$8.00 do \$25.00. Zemlja, katero imam na prodaj, leži ob krasnem mestecu Crivitz, Wis., kjer so lepe cerkve, šole, trgovine, par tovarn in veliki hoteli za letovišnike in lovec. Tudi so dobra vozna pota in železniška postaja od Chicago, Milwaukee & St. Paul R. R., na kateri se dnevno 12 osebnih vlakov križa. Kupcem je v zimskem času, ko nimajo dela na svoj zemlji, dober služek zagotovljen.

Pridite in ogledajte si ta krasni svet, predno bo razprodan! Kupcem vožnjo povrnem. Za natančnejša pojasnila pridite osebno ali pa pišite na:

A. Mantel,

2026 Blue Island Ave.,
Chicago, Ill.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

SODRUG ETBIN KRISTAN V KANSASU.

Vabilo.

Cenjeno občinstvo iz Minerala in okolice se vabi na shod na 25. sept. zvečer ob 6 uri v dvorani št. 6. na East Mineral. Na omenjeni dan bode prišel sodrug Etbis Kristan iz Ljubljane, ki bode predaval o socializmu. Zato naj nikar ne zamudite omenjenega dne!

Pongrac Jursche.

Zahvala!

Društvo Lunder-Adamič št. 20 S. S. P. Z. se sklepom seje z dne 8. sept. na tem mestu kar najprijetneje zahvali izdelovalatelju novega prapora Fr. Kržetu, 2616 S. Lawndale ave., Chicago, Ill., ter zajedno izraža željo, da bi slovenski umetnik izvršil še mnogo tako krasnih del.

I. Smuk, taj.

Severova Zdravila so sad dolge izkušnje in zdravniških preiskav.

SEVEROV ANTISEPSOL

(Severa's Antisepsol.)

se lahko in varno da na in v človeško telo z vbrizgavanjem, nadevanjem, ali pa z grgranjem. Rabite ga za čiščenje ust, zoper neurijeten dih, zoper bolno grlo in hripavost in za zdravljenje katara, ispuštkov ali drugih nepravilnosti vseh naravnih odprtih života.

Cena 25 centov.

Severov Laxoton

je prijeten za užiti, osladi kisel želodec, odpravi neprebavo, okrepi slab želodec, ozdravi zapoko, pomaga celemu ustroju.

Posebno se priporoča za ženske in otroke, katerih nežni organizmi ne morejo prestajati bolj močnih zdravil, kakor so tableti in kroglice. Cena 25 centov.

Dete spi -- in mati počiva.

Malički so podvrženi mnogim nepravilnostim, ampak veliko trpljenja spadajočega v otroški, dobi in dobi dobitanja zob se lahko odpravi in velikokrat tudi prepreča z rabo

SEVEROVH KAPLJIC ZA OTROKE

(Severa's Soothing Drops)

Te olajšajo bolečine uredijo želodec in čreva in dete zdravo in naravno spanje in počitek in udobnost materi.

Cena 25 centov.

Vaš lekarnar prodaja vsa Severova Zdravila. Ako jih nemorete dobiti, pišite nam. Knjižice in navodi so tiskani v slovenskem jeziku. Za zdravniški svet pišite na:

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolchajo — možje, ki so bili nezmeri, prestrašni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilis, triper, slabost, splošna oslabeost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravje, telesno moč in poživljenje potom te dragocene knjižice. Zaloga znanoosti je, in vsebuje stvari, katere bi morali znati vsak mož.

Ne trošite denarja za ubožna in malovredna zdravila, dokler ne čitate te knjižice, katera vam pove, od česa ste zboleli in kako zadobite popolno in trajno ozdravljenje. Zapomnite si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi plačamo tudi poštnino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrežite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

Odrezek za brezplačno knjižico. Pošijite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.
Aus. 301, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE:—Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.

IME .....

NASLOV .....

50,000 KNJIŽIC ZASTONJ MOŽEM

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

Društvo

Inkorp.

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSIEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
 PODPREDSIEDNIK: Anton Ferber, Adamsburg, Pa.
 RAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
 ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
 SLAGAJNIK: Alojzij Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik
 JAKOB GODETZ, Darragh, Pa.
 SLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRIHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

UHO IN SLUH.

Poljudno-znanstvena črtica.

Med vsemi peterimi vnanjimi čutili človeškega telesa je uho brez dvoma drugo po vrsti, tako z ozirom na važnost svojega delokroga kakor tudi po umetnem sestavu ustroja svojega.

Naš najdovršenejši čutilni organ — oko — nam odpira kraljestvo luči in barv, da uživamo lepoto in krasoto stvarstva, da spoznavamo različne predmete — toda uho nas izprevaža po domovini zvokov, ki se vsesavajo v našo dušo, da po njih izraža svoje misli in občutke. Oko vpliva zlasti na naš razum, uho pa nam osvaja dušo in srce.

V najnežnejšem šepetu in v divjem šumu, v preprostem zvoku in v čarovnem akordu, v strastnem krik in v sladkih prepričevalni besedi se pogovarja narava z nami, te nam razodeva svoje bitje, svojo moč in svojo življenja.

Okoli uho sta si v nekakšnem nasprotju, toda vendar se čudovito izpopolnjujeta med seboj.

Izpod visokega čelnega oboka se blesti oko liki zvezda daleč naokoli — uho pa je skrito globoko v notranjščini senčne kosti; in še njegov vidni del — uhelj je šestkrat zaklonjen pod obilico las.

Okoli uho sta si v nekakšnem svetlobniški in ravni črti na mrežnico. Skozi zatvorjena vrata, v temi, v spanju torej ne vidimo. Toda uho vzprejema zvoke od vseh strani; nobena zavesa, noben zapah ga ne ovira v njegovem delovanju — še celo v spanju je uho najzvestejši čuvaj naše telesne sigurnosti.

Ne da se tajiti, da je izguba vida najhuši udarec, ki more doletati človeka. Slepčen je odvzeta sigurnost v njegovih dejanjih — ne more več ocenjevati in določevati lege, oddaljenosti in velikosti različnih predmetov. Toda — ali slep biti — ali gluhi biti — kdo se ne bi zgražal pred takšno odločitvijo! Gluh človek je izobčen izmed ljudi; ako si slep, si še vedno v duševni dotiki s svojci in s prijatelji, še vedno poslušaja njih znane glasove. Vspricho tega je tudi glušec nezadovoljnejši in nesrečnejši od slepca. Glušec je nezaupljiv in oduren, slepec pa se tesno oklepa človeka, ki mu daje prijazno besedo.

„Dočim je slika sveta, kakršna vstaja človeku, ki gleda z živimi očmi, predvsem bolj površen odziv neposrednih čustev, je slepec več, ker gleda preteklost in sedanjost, večeraj in današnji dan obenem ter poslušaja za meglenimi obrisi rahlih, kakor v pasteli razbranih podob skrivnostne ritme globoke notranjosti, rekli bi odmev harmonij vesoljstva.“

Sluh je socijalni čut „par excellence“, zakaj živali in človek občujejo med seboj s posredovanjem zvokov. V tem oziru je uho naše najvažnejše in najplemenitejše čutilo — otvarja nam čudovito množico glasov ter nam omogoča, da s pomočjo jezika sbratom priobčujemo svoje misli in čustva.

Umetnost, ki nam osvaja dušo, je glasba, ona nebeška iskra, ki nam osvetljuje docela nov svet najčistejših življenjskih naslad in užitkov. Uho je v tesni zvezi z ravnotežjem, s hojo, z ritmiko te-

lesa in z ritmiko zvokov — z glasbo.

Da vse to nekoliko raztolmačimo, pogledati nam je v notranjščino ušesa.

Organ sluha je dvojen, t. j. vsak človek ima dve ušesi, ki sta simetrično razvrščeni na obeh straneh glave ob senčni kosti.

Pri ušesu razločamo tri razdelke, vnanje, osrednje in notranje uho.

Kar obično smatramo za uho ploho, to je vnanje uho, namreč uhelj. Podoben je ploščnati školjki, ki ima v sebi razna vijugasta, vzvišena in vdobena mesta, ki se navsezadnje slično likaju zgrinjajo v sluhovod. Vse te krivulje imajo svoja posebna imena ter so sposobne, da vsprejemajo ter prenašajo zvočne valove.

Celotni vtisk vseh teh raznovrstnih, zdaj vsopredno-tekočih, zdaj naprosto se spajajočih in zopet razhajajočih črt in vijug je izredno lep. V tem smislu je tudi človeško uho znak posebne plemenitosti nasproti živalskemu.

Uhelj je zelo voljan in gibljiv hrustanec, ki je preoblečen zgolj s kožo, ne da bi bilo vmes kaj toščice.

Razven kože je uhelj še s tankimi mišicami pritrjen ob glavo; moral bi se torej malec gibati na vse strani. Toda to svojstvo, lastno živalim, se pri človeku domala poizgubilo — te mišice so ohromele; redki so ljudje, ki znajo z ušesima migati.

Dva hrustanca čuvata vhod v sluhovod, tragus (kozol) in anti-tragus (protikozol); med njima so zvočna vrata. Sluhovod je po obliki cev, ki je v svojem notranjem koncu zastrta s tanko, prožno kožico — z bobničem. Ta cev je v zunanji polovici hrustančasta, v notranji pa koščena; njene stene spadajo k senčni kosti.

Negoden otrok ima namesto sluhovoda samo obroček z majhno brazdico, kjer je razpet bobnič. — Stoprav nekaj časa pred porodom se oblikuje sluhovod, ki je torej pokrit z vnanjo kožo. Pod to kožo je nebroj žlezic, ki izceejajo takozvano ušesno maslo. To maslo je lepljiva tvarina trpekega okusa, ki odvraca in lovi nepoklicane živalice, slučajno prišedse v sluhovod.

Opno, ki loči vnanje uho od osrednjega, zovemo bobnič. Bobnič je nežna, prozorna kožica, ki je v premi črti navzven in navzgor razpeta ter obstoja iz dveh plasti prehajajočih iz pokostnice sluhovoda in bobničeve dupline; med tema dvema plastema je razprostrta jako nežna žilna mrežnica.

Bobničeva opna je v sredini popkasto usločena; zbog tega se zlahka napne in zopet omlahne. — Slavni fizik Helmholtz je dokazal, da ravno na takšen način ustrojene opne vibrirajo pri zvokih različne visokosti, dočim so opne, razpete v ravni ploskvi oglašene samo na en zvok.

Bobničeva površina znaša približno 50 kvadratnih milimetrov.

Za bobničem se nahaja oni del sluhovega ustroja, ki ga zovemo osrednje uho. To je duplina v senčni kosti, ki sega od bobniča do labirinta; pravimo ji bobničeva duplina. V njej so razvrščene štiri majhne, različne oblikovane koščice, t. zv. kladivec, nakovalce in stremem z lečico. Na kladivcu razločamo glavico, vrat in ročaj.

Kladivec je s svojim ročajem pričvrščeno na bobnič, njegova glavica pa se stika z nakovalcem, nakovalce s stremenom, stremen se pa s svojim podnožjem naslanja na jajčasto okence v zadnji steni bobničeve dupline. Jajčasto okence je majhna odprtina, zastrta zgolj z nežno kožico.

Troje mišic giblje in natezuje ušesne koščice.

Bobničeva duplina ima izhod v zadnji del nosne dupline. Ta izhod tvori 3 do 4 em dolga cev, ki ji pravimo Evstahijeva cev (po anatomu, ki jo je prvič opisal). — Ta cev ima namen, da spaja zrak v bobničevi duplini z vnanjim zrakom — ona torej zjednači zračni tlak na obeh straneh bobniča.

Ta izravnava zračnega tlaka je največje važnosti za okovano bobniča samega. Ako bi močan zračni sunek, povzročen n. pr. po streli iz topa, samo od ene strani trčil ob bobnič, bi ta isti brez dvoma počil; ker pa prihaja sunek po Evstahijevi cevi tudi v duplino za bobničem, je nevarnost ozledbe zmanjšana. — Topničarskemu novincu se zbog tega zabičuje, da odpiraj usta pri streli iz topa.

Ako se zamaši Evstahijeva cev iz kateregakoli vzroka, postane človek naglušen.

Notranje uho zovemo tudi labirint in to po vsi pravici. Labirint je zelo zamotan sestav raznih cevčic, v katerih so razpredeni končni razrastki slušnega živeca, plavajoči v neki vodeni tekočini.

Labirint ali ušesni zahodnjak je docela zatvorjen in obkrožen z debelo kostjo; samo z dvema odprtinama, pokritima s tanko kožico, z jajčastim in z okroglim okencem — se stika z bobničovo duplino.

Labirint ima tri dele, predvor, tri obloke in polžnico. Osrednji del je predvor, ki se nahaja naravnost za jajčastim okencem. — Iz preddvorca izvirajo ter se zopet vanj izlivajo trije obloki, preoblečeni s kožico, v kateri je razprostrt en del razrastkov slušnega živeca. V tekočini preddvorca plavata majhna mehurčka, katerih kožica je enaka oni oblokov.

Baš nasproti iztokom treh oblokov je vhod v polžnico, katera je poltretjokrat zavita okoli osrednjega stožca. Ta stožec je prevrtan kot tanko sito; v njem je razpredena živčna tvarina polžnične veje slušnega živeca.

Polžnica je s koščnim pretinom razdeljena na dva oddelka — isti pretim loči v svojem početku jajčasto okence od okroglega. Ta dva oddelka se spajata samo na vrhu polžnice z majhno odprtino. — Tudi polžnica je napolnjena z neko vodeno tekočino.

Slušni živec prišedši iz možganov v senčno kost se deli v dve veji. Ena veja se razpleta po polžnici, druga pa po predvoru in treh oblokih. Na višini oblokov so razširjena mesta, takozvane ampule. V teh ampulah in obeh predvornih mehurčkih se nahajajo mikroskopično tanki lasci v ogromni množini; med temi lasci so razpredeni najnežnejši razrastki slušnega živeca. Ako se torej pretrese voda v labirintu, vibrirajo ti lasci in dražijo obenem tudi živčne razrastke.

V tekočini oblokov in mehurčkov, ki vsebujejo beljakovino, plavajo kristali ogljikovikislega apna, takozvani otoliti ali slušni kamenčki. Tudi ti se dotikajo živčnih razrastkov ter jih morajo pri vsakem zvočnem pretresu mehanično razdražiti.

Najčudoviteje je razpredena druga veja slušnega živeca, idoča v polžnico; skozi stožčasto sredino se razpleta po koščnem pretinu ter tvori ondukaj takozvani Kortijev organ, t. j. nebroj prožnih palčic, ki so na tem pretinu prav tako napeti kakor žice na klavirju; na teh palčicah se končajo razrastki slušnega živeca.

Te palčice tvorijo pravi pravcati muzikalni organ. Po anatomu Waldeyerju je teh palčic 4500, pride jih torej 600 na vsako oktavo, 50 na vsak polzvok. Iz tega je razvidno, da razloča vajeno uho tudi majhne dele polzvoka. Izurjeni glasbeniki torej zlahka razločajo do 1000 različnih zvočnih stopinj v oktavi!

Dalje prih.

Kedar premenite naslov, pošljite nam poleg NOVEGA tudi STARI naslov.

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

ARKANSAS.

Za Jenny Lind: J. Zajc.
 Za Huntington: J. Zupančič.
 Za Alix: F. Krefel.

CALIFORNIA.

Za San Francisco: A. Serjak.

COLORADO.

Za Denver: E. Gorše.
 Za Somerset: K. Grušovnik.
 Za Pueblo: M. Kočevar, B. Kirn.
 Za F. Stupar in A. Star.
 Za Sopris: F. Lukantič.

ILLINOIS.

Za Chicago: Victor S. Skubič.
 Za De Pue: D. Badovinac.
 Za La Salle: M. Brgles.
 Za Staunton: J. Klaužar.
 Za Waukegan: J. Gantar.
 Za Lovington: F. Plazzoita.
 Za Witt: D. Sanuškar.
 Za So. Chicago: F. Klobučar.
 Za Bradley: G. Staudohar.
 Za Breton: I. Petje.
 Za Springfield: A. Pekol.
 Za Pullman: J. Tisol.
 Za Livingston: A. Zupan.

IOWA.

Za Buxton: J. Palčič.

INDIANA.

Za Clinton: J. Albrecht.
 Za Indianapolis: A. Ivančič.

KANSAS.

Za Frontenac: J. Kolar.
 Za Breezy Kiel: J. Lekše.
 Za Girard in Franklin: J. Žager.
 Za Yale in Pittsburg: L. Cvetko.
 Za Skidmore: J. Zakrajšek.
 Za Mineral in Stone City: P. Jurše.
 Za Dunkirk in Radley: L. Lekše.

KENTUCKY.

Za Browder: L. Jeras.

MINNESOTA.

Za Biwabick: J. Delak.
 Za Ely: J. Judnič.
 Za Aurora: J. Rožanc.
 Za Chisholm: M. Grahek.
 Za Hibbing: R. Kure.
 Za Buhl: Joe Drobnič.
 Za Eveleth: J. Pogačnik.
 Potujoči: Louis Wessel.

MISSOURI.

Za Naylor in okolice: F. Levar.

MICHIGAN.

Za Baltic in okolice: M. Likovič.

MONTANA.

Za Butte: Jos. Kozan.
 Za Red Lodge: A. Kozlarič.
 Za Roundup: J. Cerovšek.
 Za Washoe: J. Chadeš.
 Za East Helena: F. Smith.
 Za Bear Creek: Jos. Jerman.

OHIO.

Za Cleveland: Ig. Smuk in Aug. Kužnik.
 Za Collinwood: F. Požel, J. Potočar.
 Za Barberton: J. Balant.
 Za E. Palestine: S. Čuk.

PENNSYLVANIA.

Za Arona in okolice: M. Brunet.
 Za Broughton: J. Žitnik.
 Za Lloydell: J. Culkar.
 Za Morgan: J. Pieteršek.
 Za Adamsburg: M. Pompe.
 Za Maner in okolice: F. Demšar.
 Za Canonsburg in okolice: B. Godec in M. Mlatkovič.
 Za Greensburg: F. Matko.
 Za Claridge: A. Pracek.
 Za Moon Run: Jos. Seme.
 Za Darragh: J. Hauptman.
 Za Reading: I. Križan.
 Za Johnstown in okolice:

M. Strukelj
 Za Imperial, Dunlo in okolice: L. Strle in M. Mladkovič.
 Za Conemaugh: F. Dremelj.
 Za West Newton: B. Vertačnik.
 Za Forest City in okolice: F. Lieben.
 Za Marianna: M. Čebašek.

UTAH.

Za Sunnyside: J. Lončarič.
 Za Winterquarters, Scofield in Clear Creek: J. Zajc in J. Juvan.

WASHINGTON.

Za Black Diamond: J. Plavec.
 Za Taylor: R. Gradšnik.

WISCONSIN.

Za Milwaukee: John Lenko.

WYOMING.

Za Superior: L. Denišar.
 Za Sublet in okolice: F. Kolar.
 Za Rock Springs: M. Batič in A. Justin.

W. VIRGINIA.

Za Thomas: M. Hribar.

POTUJOČI:

Za Vzhod: M. Kranjc.
 Za Zapad: A. Jeram.
 Za Severo zapad: J. Keržič.

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah:

\$10.35	.....	K. 50
\$20.50	.....	K. 100
\$30.85	.....	K. 150
\$41.00	.....	K. 200
\$61.50	.....	K. 300
\$102.50	.....	K. 500
\$204.50	.....	K. 1000
\$1020.00	.....	K. 5000

S temi cenami so vračunjeni vsi stroški.

PRODAJAMO ŠIFKARTE v domovino in obratno MENJAMO DENAR. Govorimo slovenski.

Kaspar State Bank
 1900 Blue Island ave., Chicago, Ill.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE v NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Argentina	23. oktobra	Martha Washington	5. oktobra
Alice	6. novembra	Laura	25. septembra

Parniki odplujejo vedno obrednih ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na coastu 50th st. v South Brooklynu.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in prikladna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St., New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago

Modne obleke in svršniki.

Največja zaloga, najboljša kakovost in najnižje cene najdete vedno pri

THE ATLAS CLOTHING Co. JELINEK in MAYER, imitlja. vogal Blue Island Ave in 18 cesta

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu: od 8.—10. ure popoldne od 1.—3. ure popoldne od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.; od 4.—5. popoldne. Ob nedeljah samo od 8.—10. ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DB. WEISSKOPF je Čeh, in odlično zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega helmlja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

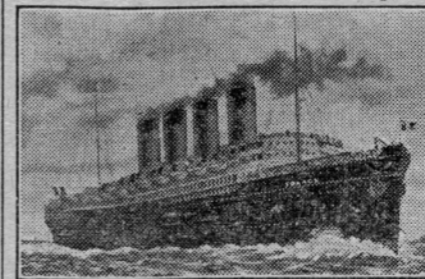
Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mesna jedila.

Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj: S. S. France nov dvovijak) S. S. La Provence S. S. La Lorraine S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov. dvovijak) S. S. Chicago S. S. Niagara S. S. La Touraine
 Glavni zastop na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMINSKI. glavni zastopnik za zapadu, 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill

Obednica

Garden City Hotel & Buffet

Štefan Skendrovič lastnik
 Izbrana domača vina, likerji in cigare

1345 W. 18th Street
 Chicago

Tel. Canal 4671

Telefon: Canal 3014

NAZDAR!

SALOON s kegljiščem

Kjer točim vedno sveže pivo in drugo raznovrstno pijačo. Domače vino. Unijske cigare. Potrežem vsakemu točno in izborno.

MARTIN POTOKAR
 1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

DOPISI.

ŠKANDAL V CERKVI NA BLEDU, GORENJSKO.

Prejeli smo sledeči dopis:

Župna cerkev na Bledu, na Gorenjskem, je lansko leto zadobila posebno sloves. Neki duhovnik je bil zasačen, ko je v cerkvi objemal neko žensko, ter ji z rokama razodeval svoja — čustva. Blejski župnik Oblak ni imel takrat časa se zanimati za to stvar in tako tudi ni poizvedoval ali pa kaj ukrenil proti skrunitelju posvečenega kraja. V nadomestilo je pa letos preskrbel svojim vernim dušam posebno veselje.

Zgodilo se je to v nedeljo, ko je bila na Bledu birma. Fajmošter Oblak je nekoga botra spodil iz cerkve, ker je naprednega mišljenja. V oči župnika Oblaka posteni in ugledni možje niso vredni, da bi otrokom birmo vezali, če so narodnega in naprednega prepričanja. Oblak bil bi to svoje mnenje dotičnemu botru lahko sporočil pred birmovanjem, toda tega nalašč ni storil, ker je hotel botra javno osramotiti.

To se ni zgodilo samo enemu botru, marveč kar štirim.

Svetujem tem botrom, ki so padli "v nemilost" pri častitemu gospodu, naj tega nadutega popa tožijo, da se mu bo v "špekamari" malo kri ohladila in pa tisti stari farizejski absolutizem; pravi vzor ljubljanskega škofa.

Škof preganja svoje podrejene in častivredne duhovnike, kateri niso njegovega značaja ali — — — V ostalem je pa najbolje, da naprednjaki sploh ne grejo za botra; saj to vendar že davno ni prav nobena čast, temveč samo prijaznost in dobrotu združena stroški.

Z ozirom na nesramnost, ki si jo je fajmošter Oblak dovolil pri nedeljski pridigi, ga pa vnovič pozivljamo, naj dožene, kdo je bil tisti pop, ki je lani v blejski cerkvi objemal neko debelo žensko s klobukom.

Če se Oblak temu pozivu ne bo odzval, bomo zabeležili, kar se po Bledu splošno govori. T. J.

Franklin, Kans.

Kar se dela tiče pri nas v Kansasu, je pač s rednje kakor povsod; delamo 6 dni v tednu, 4 za nas 2 pa za naše izkoriščevalce; ker nam ne dopuščajo drugega kot glad in sužnost dokler se sami ne zdravimo.

Da, v slogi je moč in delavec profitira. Vse želi, da bi se spreobrnilo, da bi vsak delavec dobil svojo bomo plačo, kar zasluži; to se reče ves produkt, katerega proizvaja; to bi bilo pravično.

Dragi mi sodelavci, bliža se volilni dan in to je naš rešilni dan. Delavec sedaj pomisli, kaj boš volil. Edina rešitev za nas delavce je socialistična stranka, in to moramo voliti, neoziraje se, kaj nam ostale stranke obetajo. Vsaki delavec mora vedeti koliko so stori- le za delavca republikanska ali demokratična stranka.

Ob tej priliki se zahvaljujem društvu "Rožna Dolina" št. 92 S. N. P. J. in društvu sv. Barbare v Franklin, Kans., katerih sem član, ker so mene dali zdravniško preiskati in potem v bolnišnico, kjer sem ozdravil boleznijo, na kateri sem trpel 4 leta. Morabit bi bil se ob nogi, če se ne bi bili člani za me zanimali. Torej še enkrat: lepa hvala obema društvoma.

Z bratskim pozdravom.

Jurij Čerin.

Leetsdale, Pa.

Ako bo kaj prostora v listu Gl. Sv., vtaknite teh par vrstic noter, ako so toliko vredne, da jih tisti koš ne pogoltne, ki je menda brez dna.

Delavske razmere so tu, kakor po navadi se čita iz več krajev; dela se sedaj še stalno, to je poletu, a kaj bo na zimo, pa ne vemo. Plače so pa zelo nizke, za navadnega delavca prav sramotne. Toda kaj bi to pisal; bolj na kratko napravimo.

Volitve so pred durmi za najvišjo službo stric Samovih dežel. Kandidate imamo zbrane in razni slov. časopisi, med temi tudi Glas svobodomiselcev, nam priporočajo, da bi bil še najboljši ta, ki sedi sedaj na stolčku, namreč Mr. Taft. Ni moj namen preiskavati,

zakaj se ga priporoča; ali vprašam pa g. urednika in cenjene čitatelje, kaj je storil v teku tega časa za nas delavce — pravim delavce, ko je bil izvoljen? Strašna kriza v začetku in vsa leta vladanja njegovega in draginja je tudi dosegla rekord. Vprašati je treba delavce, ki so se ta leta preživeli in kako se jim je godilo. Bodimo torej odkritosrčni in recimo: vsak predsednik bo orodje kapitala; dolar ta je bog, ta je vladar sedanjih časov. Morda ni res dragi braki? Lahko bi marsikaj navedel v potrdilo teh besed, pa bi se dopis preveč razširil.

Veliko se sedaj piše po časnikih o prekornem zavodu za nas slovenski narod, namreč o Sirotišnici; in kako lahko bi to bilo, ako bi ljudje bili zlojni in bi se zanimali za stvar, tako je pa stvar težavna. Velik vzrok temu je, ker ljudje premalo čitajo novine in tako še velika večina ne ve nič od tega. Koliko se je že pisalo o tem v raznih časnikih, a ko sem bil v nedeljo 11. avgusta pri društvu seji, pa ni nobeden kaj vedel o tem, razven odbora, kateremu je bila poslana nabiralna pola.

Zalostno res, toda resnično. — Dragi rojaki, kako naj napreduje narod? Kako naj se iz njega napravijo dobri bojevnik za delavske pravice? Kako naj doseže vsaj nekoliko izobrazbe, ko ne čita prav nič? Sedanja čas to odločno zahteva, kar bomo zaostali za drugimi narodi. Vsaj par časopisov bi pa vendar moralo biti v vsaki slovenski hiši, tako pa nič in kar nič. Toda konečno mi lahko kdo reče: "Kaj pa tebi to mar", in konec.

Uprašam vas še g. urednik, ali naj mi pa kak čitatelj odgovori, kje je Mrs. Sloga, ker jo med nami Slovenci mi, in zakaj jo ni? In ali bo vedno tako? Vedno namreč toži eden ali drugi: sloge ni in je ni; torej prosim pojasnila. Imam še neko smešno vprašanje, pa ne smem več, je že tako predolg dopis, a sem še tako malo povedal. Pozdravljam Živela Svoboda!!

Vinko Hafner.

Op. ur. Kar se tiče našega mnenja o Taftovi kandidaturi, o tem spregovorimo v prihodnji številki v uredniškem članku; kar pa Vašega vprašanja o slogi med našim narodom zadene, tako je naše prepričanje, da sloge med Slovenci še nikoli ni bilo in je nikdar ne bo. Nesloga tlači in slovenski rod je od pamtiveka tlačen! Pododovana zavist in strast!!

Waukegan, Ill.

Prosim sprejmite ta moj dopis kot odgovor Am. Slovence št. 40.

Doslej še nisem dopisoval v Glas Svobode, a sedaj me pa tako peče, ko vidim kako brez pameti je ta človek dopisnik Am. Slovence. Temu se tudi še niso odprle oči, mu bodo morali priti na pomoč šnopsarji in pa njegov pomočnik "brandy" Joe Polak ter ta tretji iz Chicage šampanjec Sojar, da mu bodo raztegnili oči, da bo drugokrat bolj videl in vedel pisati in da ne bo Am. Slov. odpravljaj naročnike in to temveč, ko vsaki pravi, ki je dotični dopis čital, da bo pustil Am. Slovence ter se bo raje naročil na Glas Svobode, ker je veliko bolj resničen in vsaj sprejema poštna dopise, medtem ko A. S. sprejema dopise edino od pijanih popov.

Dopisnik pravi, da je Father Kalan pričel dopisovati v Glas Svobode in da je to najbolj umazani list. Z eno besedo rečem, da dopisnik A. S. je nesramni hina-vec, z drugo besedo pa rečem, da je velik lažnik. Mi Waukegančani rečemo, da v Glas Svobodi še nikdar nismo kaj takega čitali kot v Am. Slov. ki piše čez duhovnika Fathra Kalana in čez njegovo sveto ime. Če bi Father Kalan res bil vsega tega kriv, kar mu zlobni pisarji v Am. Slov. podtikate, tedaj če so duhovniki in Kristovi namestniki med seboj, tako ne bi imeli tako pisati, in to pa toliko manje, ko ga po krivici bičate. — Veliko dopisov sem že čital a tako umazanega kot v A. S. pa še ne. Nadalje piše, da je gosp. Kalan Waukegančanom sedaj oči odprl in to najbolj zaslepljenim. — Jaz in vsi tukajšnji rečemo, da vsi ki smo bili zaslepljeni je nam on, g. Kalan, edini pravi Kristov namestnik, odprl oči, da vidimo kako znaajo šnopsarski popi nas

farbati. Zato rečem: vso čast Fathru Kalanu, ko je dal slepm spregledati, in sramota naj bo onim farjem, ki so čez Fathra Kalana tako grdo in nesramno pisali. Rečem vsem Slovincem širne Amerike, kadar bodete videli katerega teh farizejev, recite mu, da ima umazana usta in sram ga bo di. Vsaki dan prejmeš samega živvega Boga in se ne sramuješ zaužiti ga skozi tvoje umazane usta, s katerimi zopet obrekuješ, sramotiš, lažeš in poštemim ljudem čast kradeš. To ste Kristovi namestniki! Krist je učil: "ljubite se med seboj"; a kako ispolnjujete vi to zvišeno zapoved?!

Večna sramota, vam popovski farizeji, in pa tisti cunji, ki se zove "Amerikanski Slovence"!

Sramota A. Slovence, ki je Glasilo K. S. K. Jednote, stane doslej \$1.00 v bodoče pa po \$2.00, a je Glasilo samo treh farjev, kateri počenajo vse prej kot krščansko!

Torej še enkrat: Sramota tebi urednik Am. Slov., tebi Glas Svobode pa želim mnogo novih naročnikov in obilo vspeha, ter pozdrav vsem Slovincem širne Amerike. Dosedanji naročnik "Slovenca".

Adamson, Okla.

Adamson je bolj mala slovenska naselbina, šteje 13 družin nekaj samec tu in v okolici, tedaj vseh odrastlih nekaj nad 40oseb.

Tukaj je več rojakov, ki imajo mala posestva. Zemlja ni njih last, toda kadar bodo zemljo prodajali imajo oni, ki so že na posestvih, prednost. Zemlja ni ravno slaba, samo ko bi bolj redno deževalo. Tukaj raste krompir, turšica, fižol in druga zelenjava; in to spomladi še prav dobro, dokler je zemlja mokra, toda ko pride letna vročina, ko kaže toplomer 67 do 99 nad ničlo, tedaj je pač naravno, da se mora vse posušiti in vročina uniči vse pridelke, če ne pride ob pravem času dež.

Tukaj si je postavil svoj dom rojak Fr. Slak, v katerim je odprl lepo urejeno trgovino (grocery). Želeti bi bilo, da bi ga rojaki podpirali; naj velja geslo: "Svoji k svojim!"

Delavske razmere so tukaj kot povsod bolj slabe. Rov št. 1 je še vedno zaprt, a št. 2 posluje jako po malem; št. 3 je dočel, a št. 4 še nekako životari in kakor je znano, je ta rov še najboljši oziroma najčistejši premog; rov št. 5 pa še nima strojev, s katerim bi premog ven vlačili; za to pa tudi počiva. Ljudi je tukaj brez dvomno dovolj, za to rojakom ne svetujem sem hoditi, dokler se razmere ne zboljšajo.

Mogoče v kratkem kaj več, do tja pa zdravi! Ant. Kristan.

Pueblo, Colo.

Pustite mi malo prostora v našem listu Glas Svobode. Velika je slovenska naselbina v Pueblo, pa malokdaj se kaj čita o tem kraju v našem listu Gl. Sv.; zato sem se jaz namenil razmere malo popisati.

Imam srce g. urednik, ki mi-bije za narod in napredek, samo včasih prileti od kakega kraja po tarško dišeča sapa, da mi jeze kar kosti pokajo. In to posebno, ko se pred mene postavi za beračenje kikka vedno lačnih popovskih odurov.

Na noge naprednjaki, delajmo skupno za naprednost in ogladimo pot ker sloga jači, nesloga pa tlači. Iztrebimo luliko iz semena in uničimo delavskega sovražnika; zbudimo se iz spanja kralj Matjažev vojne, postavimo se na noge in čvrsto stopajmo, da pogazimo hudobnega duha, ki nas drži v sužnosti in da ne bomo spali pod stopnicami kakor je spal Aleš. Zapojmoo jim pesem: "Premalo je vas, da bi premagali nas." Posnemajmo Kristove nauke, ne pa njegove Jolietške namestnike, če hočeš delavec trpin sam sebi dobro. Proč od hiše s krokerjji, črnimi berači; zaprimo vrata in dajmo jim mazila od trde delavčeve roke ne pa težko prisluženi groš. Kam pa pridemo, ko hočejo nam pobrati ves denar? Ko pride, ni drugega kot daj pa daj, seveda vse v božje ime! A ti delavec se pa izbrabljal pri težkem delu, med tem ko se črnuharji sprehajajo po senci.

Poznam gospoda v našem mestu — ne vem kako se imenuje —; ta človek se mi vidi kot tisti Francej, ki je na vsakem živinskem sejmu mešetaril za čašo vina, ali pa tisti žetnar v mlekarni in pa polne lonce za svinska korita napolnjene smradljive vode. Pozdrav vsem naprednjakom. Janko št. 1.

Somerset, Colo.

V zadnjem dopisu sem rekel, da se še oglašim in sedaj sem zopet tu. Prvo je skoraj o delavskih razmerah in ker se list že itak imenuje delavski list, tedaj mora to prvo biti.

Tukajšnje delavske razmere so sedaj zelo ugodne, ker delamo vsaki dan in prejšnji mesec še celo vsako nedeljo. Tukajšnja kompanija "Utah Fuel Co." nas delavce v časih muči do smrti, v časih pa imamo tudi več praznikov, kakor je v stari domovini odpravljenih in če jih ljubljanski škof še toliko odpravi, kakor jih je.

Vreme je tukaj zelo ugodno, ni preveč vroče, ne premrzlo, tako da se človek lahko odpočije, ko pride od trudapolnega dela, ki je za svoje tri dolarje ves premočen, a kompanisti pri mizi sedijo in ko pridejo letni računi si pa milijončke delijo, med tem ko se delavec komaj preživi.

V tukajšnjih majnah je silno vroče, tako da se komaj dela; na nekaterih krajih je vročine do 134 stop. Naj si človek pomisli, v taki vročini delati za 45c od tone. Toda, če bi še tisto pošteno plačali, pa kaj ko bi najrajši še to zase pridržali. Premog je visok do 13 čevljev in trd za streljati; ako pa ktereza veseli v brdu in v vročem kraju delati, pa lahko poskusi, delo se tukaj lahko dobi.

Kar se pa tiče društvenih razmer, nisem posebno znan. Imamo tukaj dva podporna društva in sicer S. S. P. Z. in sv. Barbare št. 78, ki se je ravnokar ustanovilo in tudi dobro napreduje. Zato ima vsak Slovenec priliko, da pristopi k enemu ali drugemu društvu, kajti v slučaju nesreče, se vsak spominja na podporo. Zato pristopajte k društvam!

Prišlo bo kmalu novo leto, in da se vsak spomni, da ponovi naročnino na naš prekornisti delavski list. Za Somerset je naš zastopnik Karol Gružovnik, kjer se lahko naročnina plača in na novo naroči. Čimpreje bomo pridobili dovolj naročnikov, tempreje bo list po dvakrat na teden izhajal.

Še to: Imeli smo tukaj skupno veselico že omenjenih društev na večer 28. julija, ter smo dobro opravili, toda o finančah nemorem poročati, ko se nisem zanimal.

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice Gl. Sv. po vsej širni Ameriki. Na zdar! Naročnik.

PRODAM

40 in 0 akrov kos ravnine najbolje zemlje v Ameriki in jaz posekam vse na 30 ali 40 akrih, obklesim veje, da se hitro vse požge v letu dni.

Cena \$30.00 akter. Zemlje izključno v gozdu ne prodajam več Slovincem, ker je ne znajo čistiti. Po mojih skrbnih študijah le na goreni način, je vsakemu obstoj in blagostanje zagotovljen. Dam vsakemu 40 akrov zastonj (meni proste roke kar hočem saditi) kateri mi pokaže zemljo v Ameriki, ki bode več plačala akter, ko ta. Kmetijstvo ali sadje. Garantiram vsakemu 15% obresti na njegov denar letno, kdor hoče na goreni način zemljo kupiti in da jo jaz prodam dalje v 2 letih.

Slovinci ne kupujte nikoli zemlje od ljudi, kateri kriče kaj se napravi na zemlji, sami si ne upajo živeti med Vami. V vsih slučajih se prodaja zemlja pod lažmi in merseničnimi podatki.

Človek, kateri kriči, da bodete takoj obogateli in sam si ne upa živeti med naseljniki, je za Tvojim denarjem in ne Tvojim blagostanjem. Agent, kateri raje živi tisoče milj proč od svojega parađiza, laže o zemlji, njegov princip je Tvoja mošnja. Vse podatke, strogo resnične po večletnej lastnej skušniji na razpolago.

F. GRAM,

11-5

Naylor, Mo.

Ali ste že obnovili naročnino na "Glas Svobode"? Blagovolite to takoj storiti, ako želite da se vam list redno pošilja!

It doesn't pay to neglect your Health

Če pridete domov bolni, če imate glavobol, bolečine v prsni, grlu in potem obolite za nekaj tednov?

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

poznao staro domače zdravilo vas reši bolečin, ako ga takoj rabite. Imejte vedno steklenico doma. Vsi predpisi so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice. Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjevo Congo Pilule olajšajo. (25c. all 50c.)

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik

J. F. HALLER GOSTILNA

prvo vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 5096.

2103 Blue Island Av. cor. 21.St

SVOJI K SVOJIM!

"Ali že imate gramofon? Ali imate slovenske gramofonske plošče? Rabite li uro, verižico, prstan ali kakoršnobodi zlatnino in srebrnino? Vse to najdete v našem ceniku, ktereza Vam pošljemo za- stonj, in poštnine prosto, samo pišite ponj."

A. J. Terbovec & Co.

Nasledniki:

Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobil mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**

2005 Blue Island Ave.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST. cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuče,

Irgovina s nevodobnim obuvalme

Vstanovljena leta 1889

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,

GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street

Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENCIM POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborna importirano pilsensko, Anheuser Busch in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fine vina in smodke.

Za obilen posej se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini 215 Blue Island Av. in zap. 18. ul.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljše.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

(Sobe števil 1009)

133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL. TEL. 3989 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon Canal 1439.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

in trgovce v vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

"Slovenian Club" Saloon

V STRINGTOWN, Leadville, Colo.

Se priporoča Slovincem za nairano in stanovanje.

JOE LANICH, lastnik.

Slovenska gostilna

1251 So. Santa Fe ave., Pueblo, Colo.

Tu dobiš vedno sveže Walterjevo pivo, ohlaska vina, dobro domače žganje in najboljše smotke.

Slovinci obiskujte nas.

J. GABER, lastnik.

Dr. J. H. ROTH

zdravnik in ranočelnik.

1664 Blue Island av. 2612 S. Millard av.

vogal 18 centa blizu 26 centa

od 9 do 10.30 dop., 2.30 do 4 pop., 6.30 do 8 pop. vjutro do 8 ure, od 12 do 2 pop. in po 8 večer.

Tel. Canal 85. Tel. Lawndale 3470.

ALI IMATE SLAB ŽELODEC?

Vam vročina in mrzla pijača škodli?

Tedaj vživajte Schefflov Želodečni Kordijal, ki vam uravnava želodec in dela apetit. Cena 50c. Zdeluje in prodaja lekarnar

LOUIS SCHEFFEL,

20. cesta in Blue Island ave. CHICAGO.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Tragedija pri Postojni. Tržačan Karol Zadro je ustrelil v Matenji vasi pri Postojni svojo bivšo ljubico Amalijo Črnač, katera ni marala več zanj. Spremljevalka je ranjena. Na to je ustrelil samega sebe. Črnač je bila tudi iz Trsta. Zadro je bil uradnik v čistilnici rizo.

Iz Dolov pri Idriji. Čudna bolezen se je ugnezdila v hišo Gašperja Gantarja, posestnika v Doleh št. 17. Izmed njegovih šestoro sinov so v dobi štirih let umrli 4. Sinovi so vsi odrasli v krepke in zdrave mladeniče. Kar naenkrat so začeli eden za drugim hirati in prvi je zatislil luč očesa sin Valentin v starosti 24 let dne 18. julija 1908. Drugin sin Jakob je umrl v starosti 21 let dne 13. oktobra 1910. Tretji sin Gašper v starosti 20 let dne 13. oktobra 1911 in v nedeljo, dne 11. avgusta mu je ugrabila neizprosna smrt že četrtega sina Janeza v starosti 28 let.

Detomorka. Pred poroto v Novemestu je bila klicana Jožefa Stine, dekla, ki je povila nezakonsko dete ter je pritisnila z nogo na glavo tako močno, da je dete takoj umrlo. Porotna sodnija jo je obsodila na tri leta ječe.

Zagoneten detomor. Pretečeni teden so prišli v begunjski kaznilnici na sled zagonetnemu detomoru. Kaznjenka, ki je bila od novega leta v kaznilnici radi detomora zaprta, je v kaznilnici porodila, svojega novorejenčka, strgala na kose ter ga skrila. Temu dejanju so prišli na sled šele po preteku enega tedna, ko je pričelo smrdeči raztrgano telesce.

Sirov mož. France Prime je posestnik v Koroški vasi nad Novim mestom. Prime pa ima še nekako vodilno vlogo, zato je navajen, da ga vse posluša. Edina izjema med poslušnimi je menda njegova žena, ki je mnenja, naj mož njo posluša. Zaradi teh nasprotujočih si naziranj sta si z ženo vedno v laseh. Dne 11. avgusta t. l. je šla žena v hlev, da bi krave pomolžla. Za njo je prišel njen mož, jo sunil s stola-trinožnika, da se mu je žena zvalila pod kravo in jo je še s stolom parkrat prav čvrsto loputnil po glavi, da je obležala pod kravo s krvavo glavico in nezavestna. Morali so jo oddati v žensko bolnišnico v Novo mesto, ker ima haje prebito lobanjo.

Poskušen požig. Zaradi poskušenega zažiga so aretirali in v novomeške zapore odvedli Franceta Razpotnika, doma iz Spodnje Hrušice pri Ljubljani, ki je hotel zažgati šmihelsko vas.

Pohotnik. Orožniki so aretirali delavca na železnici Bude Čurčiča, ki je hotel nad Ano Senico iz Uršnega sela izvršiti nenravno dejanje, in ga odvedli v novomeške zapore.

Požar na Kočevskem. 20. m. m. je okolo 3. popoldne v vasi Handlern pri Kočevju nastal ogenj in upeljal sledeča poslopja: Janezu Wittine, hlev, pod skladišče, mrvo, poljedelsko orodje, vozove, mlatilnico, oves, sadno drevje, čebelnjak, v skupni vrednosti okrog 5600 K; Jožefu Putre, hlev, mrvo, deske, orodje, drevesa, v vrednosti 4000 K; Magdalenii Kalčič, Janezu Anderkohl in Mariji Schneider strehe hiš v vrednosti do 1000 K. Splošni sum leti na slabomerna. Jožefa Mihitscha iz Handlerne. Menda je na Wittinejevem podu kadil cigareto. Orožniki so ga aretirali in odvedli v Kočevje. Sam taji; pravi, da je s požigom grozil, izvršil ga pa ni.

PRIMORSKO.

Protimilitaristični letaki v Krminu. V Krminu se je vršil vojaški nabor. Nedavno je raztrosil nekdo po Krminu letake s končnim vsklikom: Viva il socialismo! Al letamajo la bandiera della Patria! (Živio socializem! Na gnoj z zastavo domovine!)

Volče. (Samomor vojak.) Dne 27. m. m. se je ustrelil četovodja tukaj stanujočih "plancev" z imenom Marčun. Doma je bil s Kranjskega. Govoré, da mu je poglalo kroglo v srce zahrbtno rovanje drugih podčastnikov proti njemu in šikaniranje njegovih predstojnikov.

Krivo pričanje. Pred časom se je vršila pred okrajno sodnijo v Tolminu razprava zaradi žaljenja časti proti Ignaciju Seljaku s Ponikev; tožil je Ivan Rutar. Seljak je bil obtožen pa je vložil vzklije in navedel za pričó svojo 14letno služkinjo Marijo Hvalo. Pri razpravi je bil oproščen. Ali na to se je dognalo, da je bilo pričevanje 14letne Marije Hvale krivo in da jo je napeljal h krivemu pričevanju Seljak. Pred okrajno sodnijo v Gorici je bil Seljak obsojen na 3 mesece težke ječe s postom, Marija Hvala pa na 5 dni zapora.

Bik ga je umoril. Janez Pirh, 68 let star, iz Grahovega pri Tolminu, je služil pri posestniku Francetu Valantu v Bodešah p ri Bledu za hlapca. Po gospodarjevem naročilu je gnal Pirh živino na pašo, med drugimi tudi domačega bika. Tu ga je napadel bik ter z rogmi po celem životu tako obdelaval, da je revež na mestu izdihnil. Šele zvečer so ga našli ljudje v groznem stanju in ga prenesli v mrtvašnico.

Trgovca — osumljen zločinca. V Trstu so ponovno aretirali tržaškega trgovca Elijo Coena, ki je baje vrgel svojo služkinjo Josipino Vulčeva skozi okno v petem nadstropju na cesto, ker ni ugodi la njegovim osebnim zahtevam. — Vulčeva je vsled poškodb v bolnišnici umrla, pred smrtjo pa je izpovedala, da jo je gospodar vrgel skozi okno. Preiskava je dognala veliko sumljivega proti trgovcu gospodarju, zaslišanih je bilo do sedaj nad 40 prič, ki so zelo obtežljivo pričale proti nasilnemu trgovcu. Coen, ki ima baje na vesti še neki drug zločin, glede katerega se tudi vrše preiskave, pride pred porotno sodišče.

KOROŠKO.

Srednjeveške kazni za rezerviste. Graški "Arbeiterwille" poroča iz Borovelj: Kako ravnaajo z rezervisti na orožnih vajah, priča naslednji slučaj, ki se je zgodil v Borovljah. 20. avgusta je prišel lovski bataljon št. 17 pod poveljstvom polkovnika Rudolfa Duckelmanna po sedemurni vaji proti Borovljam. Vsakdo je videl, da so bili vojaki do skrajnosti utrjeni. Samo po sebi je umevno, da rezervisti ne zdrže toliko, kakor vojaki, ki so trenirani. To menda uvidi vsak razsoden človek, le gospod Duckelmann ne: zakaj, dve ma rezervistoma, ki sta zaostala zaradi utrujenosti in bolečin in nista mogla več slediti četi, je dai zvezati roke z železnimi zaponami. Torej dva rezervista, ki se nista prav nič pregrešila, ki sta le vsled telesne slabosti zaostala, sta morala svoj čas za počitek uklenjena prebiti v nekem kotu gasilkega doma. Stražila sta ju dva vojaka. Naravnost sramotno je, da je kaj takega mogoče v civilizirani državi na povelje oficirjevo. Pri tem se moramo spomniti besed brambnega ministra, ki je dejal v poslanski zbornici, da se njemu zdi taka kazen nepotrebna in da naj se uporablja le v skrajnih slučajih. Vojaki z ožujenimi nogami spadajo menda v bolnišnico, ne pa v železne zapore. Res, sramotno je tako postopanje za oficirje "moderne" armade.

Surovo ravnanje z delavci. Iz Borovelj pišejo: V tovarni prve koroške družbe za jeklene in železne izdelke delavce sramotno nizko plačujejo; ampak to izkoriščevalni gospodi še ne zadostuje, nekateri predstojniki zmerjajo odrasle delavce in poročene može, lotijo se jih celo osebno. Tak vzor predstojnika je višji mojster Svobala. Ta gospod se smatra v svojem obratu za turškega pašo. Ne le, da podrejene delavce prav rad zmerja, zadnjič je imel celo drznost, da je vrgel skozi vrata mladega delavca, ki je izjavil, da ne more živeti od dneвне mezde 2 K 40 vin. Prav resno priporočamo gospodu Boboli, da si nabavi Kniggejevo knjigo "Občevanje z ljudmi" in se nauči iz nje dostojnih manir. Delavcem pa svetujemo, naj se organizirajo in samostalnosti gospoda Bobole bo kmalu konec!

ŠTAJERSKO.

Kako spoštuje kapitalistična družba starost. V Gradcu so našli 69letno Marijo Čuk, ki se je bila od slabosti zgrudila, v najbednejšem stanju na cesti. Sivolasa ženi-

ca vsled lakote in strašnih bolečin ni mogla nadaljevati svoje poti. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v mestno bolnico, kjer so dognali, da je na starki kar mrgolelo mrčesov. Na glavi je imela rano, na kateri so žrli črvi. Uboga ženica ni dobila v Gradcu nobenega stanovanja. Bila je brez strehe. Lačna, bolna, brez strehe! Zdaj jo bodo v bolnici očistili nesnažnega mrčesa, ozdravili ji bodo rano; nekaj dni lahko uživa bolniško hrano. In potem? Potem se začne za staro beđa vnovič. Ubogi stari ljudje morajo pač brez odpora prenašati blagoslove sedanje kapitalistične družbe.

Železniška nezgoda. Na progi v Radniški vasi pri Konjicah so zlagali delavci brzozjavne droge. Naenkrat se je na vozu zlomila ročica in drogi so se začeli valiti z voza. Pod seboj so pokopali 50letnega delavca Štefana Krepka, kateri je dobil pretresenje možganov in težke notranje poškodbe. Spravili so ga v bolnišnico "Rdečega križa". Nad njegovim okrevanjem dvomijo.

Konjska tatova. Na Bregu pri Celju so aretirali Rudolfa Benišnika in Jurija Faktorja, ker sta v Žalcu ukradla poln voz piva s konji vred. Na Bregu pri Celju pa je oba doletela roka pravice. — Faktor je že znan tat in je prese del že več ko 10 let v zaporu. Izročili so oba okrajni sodniji v Celju. krađene konje, voz in pivo so pa izročili nazaj lastniku.

Za prvenstvo. V Rečici v Savinjski dolini je veljal kmečki sin Matevž Rojinec za najmočnejšega fanta. To je nemalo jezilo njegovega tovariša Fr. Kremenska, ki je hotel tudi za najmočnejšega veljati. Te dni sta se ta dva tekmeča sprla in Kremenski je z debelo palico tako obdelal Rojinca po glavi, da mu je poškodoval lobanjo in pretresel možgane.

Smrt krovca. Pri Sv. Urbanu nad Ptujem je padel krovca Franc Hamsak pri posestniku Letniku s strehe več metrov globoko in se tako poškodoval, da je čez par ur umrl.

RAZNO.

Albanske naselbine v Italiji. V Siciliji in bližini se nahajajo albanske naselbine še iz 15. stoletja. Okoli 200.000 Albancev v Južni Italiji zasleduje z veliko pazljivostjo boje svojih rojakov s Turki. Po njihovi sodbi bo Albanija svobodna samo takrat, ko bodo Turki popolnoma uničeni in takrat se ti Albanci vrnejo v svojo domovino. Pribežali so v Italijo po smrti Skenderbergovi, ko so leta 1468. podlegli Turkom. Italijanski Albanci so obdržali šege in navade svoje domovine in po njihovih hišah je polno slik albanških junakov; kakor v albanških brdih tako se poje kraj ognja tudi med italijanskimi Albanci pesem o svobodi narodne grude.

Rodbinska tragedija. Iz Kijeva javljajo, da je v vasi Hrystov bil odsoten sin družine Rjabušin celih 15 let. Daleč je bil po svetu, denar si je prislužil, potem se vrnil domov. Tako je bil spremenjen, da ga ni nihče spoznal. Starišev ni bilo doma, marveč samo sestra. Spoznati se jej ni dal, marveč jo prosil, naj mu napravi dobro večerjo in 5 rubljev jej je ponudil. Potem je utrujen zaspal. Ko so prišli domov stariši, je povedala hči, da je prišel v hišo tujec, ki ima denar ter da sedaj spi. Sklenili so hitro na to, da ga ubijejo in se polastijo njegovega denarja. Stari je šel v krmo napit se korajže potem je prišel domov in našel sina — ubitega. V gostilni je bil on zvedel od vaškega predstojnika, da se mu je vrnil sin, kateri se je že pri njem zglasil. bil sta ga mati in sestra. Ko sta izvedeli, kaj sti storili, ste se iz obupa obesili, stari je pa znorel.

Nesreča na vojaških vajah. Iz Lvova poročajo, da se je ob vojaških vajah v Galiciji zgodila nesreča: utonilo je več dragoncev, baje 12. — Uradno vest še ni potrjena.

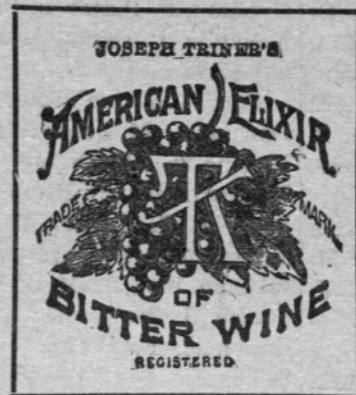
Prebivalstvo na Kitajskem. Nekateri kitajske pokrajine imajo več prebivalcev nego vsa Avstro-Ogrska, vse skupaj pa jih imajo več nego vsa Evropa. Mandžurija ima 17 milijonov, Čili 24 milijonov, Sandum 38, Šečvan 78.711.000, Tsiansi 14.534.000, Anhuj 26 milijonov, Tsianfu 20 milijonov, Gau-

Hranitev ljudstva

V teku zadnjih par let so zdravniki posvetili največjo pozornost vprašanju hranitvi telesa od zgodnje mladosti do zrele starosti. Sporazumeli so se na tem, da mnoge bolezni se lahko prepreči in ozdravi z pravilno hrano. Tako zdravljenje je lahko in ugodno. Potrebno je le izbrati hrano, ki vam ugaja in dokončati gotovo mero, katero morete in smete zavžiti. Če je vaš apetit slab in prebava počasna, rabite

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To dobro znano zdravilo bo ojačilo oslabele prebavne organe in bo reguliralo njihovo delo. Isto bo osnažilo čreva in jih ohranilo čista in močna. Priporočamo ga za:

ZAPRTJE,
BOLEČINE IN GRIZAVICO,
NEPREBAVNOST,
GLAVOBOL,
BLEDEST IN SLABOST,
NESPEČNOST,
ZGUBO TEKA,
SLAB POČUTEK PO OBEDU.

Rabite Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino, ko hitro zapazite najmanjši nered. Dajte to zdravilo dekletom in ženam, ki trpe vsled glavobola in bolečin v križu; dajte ga nervoznim, revmatičnim in slabotnim ljudem!

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

dun 32 milijonov, Guansi 8 milijonov, Santsi 55 milijonov, Čenav 55 milijonov, Ganfu 55 milijonov, Gojčan 55 milijonov. Obenem z Mongolijo ima Kitajska 480 milijonov prebivalcev.

Izseljevanje iz Italije v Argentino. Tega izseljevanja je bilo toliko, da ga je argentinska vlada svoj čas ustavila. Sedaj pa poročajo iz Rima, da je prepoved italijanskega izseljevanja v Argentino preklekana.

Denarja željan hudič. V Kiskun-Felgyhazi na Ogrskem je prodala posestnikova žena Martusova prešiče za tisoč kron in naložila denar v hranilnici. Njen sosed, Jožef Kajbok, je zvedel o tem in je sklenil, da izvabi ženi denar. Oblekel se je kakor hudič, šel k Martušovi in zahteval od nje "grešni" denar, ako mu ne prinese denarja, da jo vzame s seboj. Žena se je silno prestrašila in prosila za odlog, dokler ne prinese denarja iz hranilnice. Prihodnji dan je šla žena v hranilnico po denar, kjer se jim je čudno zdelo, da hoče vzeti že denar, ko ga je komaj naložila. Izpraševali so jo po vzroku in po dolgem obotavljanju je povedala o "hudiču". Ženi niso izročili denarja, pač pa so ji dali za spremstvo dva stražnika, ki sta aretirala "hudiča".

Sedem let brez spanja. Dr. Edward Gramer, zdravnik v Budimpešti, je imel pacientinjo, ki celih 7 let ni spala. Imenuje se Klara Gadželj, ima 10 letno hčerko. — Pred 7 leti se je nahajala gospa Klara Gadželj s svojo hčerko na letovišču v bližini Bakonjskih gozdov, kar je napadla ciganska tolpa njeno stanovanje ter jej hotela odnesti hčerke, malo Gizelo. Posrečilo se jej je, skriti se in gani so odšli. Preživela pa je tačas tak strah, da od takrat dalje ni več zaspala in sploh se jej še ni zadržalo od takrat. Ta slučaj se v zdravniških krogih živahno komentira.

S sladoledom se je zastrupilo 60 oseb, in sicer blizu Neaplja v Italiji. Pri banketu, ki ga je priredil poštar, je bil serviran sladolec. Ko so ga gostje užili, so jih prijeli krči. 60 oseb so odnesli v bolnišnico; večina jih je umrlo.

V listu "Glas Svobode" oglašajo samo dobre tvrdke, zato vam jih priporočamo.

POPOLNO ZDRAVJE

VAŠ ZDRAVNIK, kedar vas zdravi tokaj vpraša glede vašega želodca, jeter in droba, kajte njegov prvi čin je stimulirati iste da delujejo; ZAKAJ PA ČAKATI, DA PRIDE DO TEGA? Popravite vzrok takoj predno obolite in odstranite strup iz vašega sistema.

ZAM-ZAM TABLETE

stimulirajo delovanje teh organov, ZAM-ZAM vam dajo rdečo barvo in vas poživijo. ZAM-ZAM je gladka pot do popolnega zdravja, so lahke za vzeti, jih lahko dobite, so lahke in pozitivne v njih delovanju. Samo en poskus in hvalo jim bodele peli do neba — kupite jih še danes.

Najboljše zdravilo za zabasanost

ZAM-ZAM TABLETE
V lekarnah 10c in 25c.

Dajte izdelati svoje tiskovine pri
"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne

Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

PRISPEVKI ZA SLOV. SIRO. TIŠNICO.

Pola št. 117; nabiralec John Gantar. Darovalci: po \$1.00: B. Maehnich, F. Miheve, J. Gantar, J. Petrovičič, F. Brencce, J. Stražičar; po 50c: J. Zakovšek, A. Celarec, F. Ratej, J. Poljanšek, Fr. Ogrin, Fr. Ogrin, A. Dolinar, J. Remzgar, P. Podobnik in A. Varšek 25c. — Skupaj \$10.75.

Pola št. 147; nabiralec John Lenko. Darovalci: po 25c: M. Mastnak, M. Straus, A. Gros, F. Stiglic, L. Hofer, F. Soishkrutz, Fr. Matiz, J. Arnič, R. Cheplak Jos. Kopršar, F. Klaučnik, J. Dobnik, J. Jonta, F. Mikek F. Tomše, J. Gorihar, F. Merzdolnik, F. Banko, J. Sternad, V. Sem, J. Fludernik, A. Makarovič, T. Nerat F. Presčnik P. Skrubay J. Fludernik, L. Suban Mary Levar, F. Ambrosio, F. Bamy; po 10c: J. Zierher, J. Matah, J. Kočevar, F. Benda, F. Natlačan, J. Mlinar, M. Kodol, L. Lončarič 50c. — Skupaj \$8.70.

Pola št. 258; nabiralec Frank Laufar. Darovalci: F. Laufar \$2; F. Skvarš \$1.50; F. Zupan \$1; J. Majdič \$1. — Skupaj \$5.50.

Pola št. 189; nabiralec Adalbert Logar in John Škerlj. Darovalci: po \$1.00: J. Tomšič, F. Tomšič, V. Konič, Adalbert Logar, F. Krive, S. Kasprak; Anton Novak 60c; po 50c: F. Zamernik, J. Fatur, T. Pirc, A. Zaplata, J. Kreps, J. Škerlj, J. Kladnik, A. Funtek, L. Prepadnik F. Breznik, J. Černetič, J. Vičič, J. Tomšič, A. Brumen, B. Cohen, J. Milavec, F. Urbančič, J. Četnik; po 25c: M. Kovač, F. Vertičnik, J. Kovač, V. Močilnikar, L. Osojnik J. Funtek, Jos. Škerlj, J. Smole, J. Petek, J. Šajn, F. Tevč, J. Krivic, J. Barle, F. Lah, L. Uršič, F. Emperle, F. Kuhar, J. Šustarski. — Skupaj \$20.10.

Pola št. 155; nabiralec J. Palčič. Darovalci: J. Rink \$1; F. Kočevar 50c; po 25c: A. Pirnat, Fr. Bregar, J. Mashek, R. Mosike, V. Hecher, J. Jonič, J. Janeka, J. Palčič. — Skupaj \$3.50.

Pola št. 120; nabiralec Blaž Godec. Darovalci: po \$1.00: Blaž Godec, F. Bajc, J. Bizjak, A. Krašna, J. Čehovin, F. Pelkan, F. Sever, J. Pelkan, A. Uniček, Mary Jereb; po 50c: M. Premro, F. Mihelčič, G. Reven, J. Progar, J. Kaklich, J. Progar, T. Mezek; po 25c: J. Potočar, J. Okleščen, F. Drenek, J. Verček, I. Gorjup, B. Tarček, Paul Posega, J. Podboj. — Skupaj \$15.50.

Pola št. 156; nabiralec Andy Pratshek. Darovalci: A. Pratshek 50c, F. Žurnan 25c, J. Laurin 25c, Terezia Supančič 15c, M. Balah 25c, J. Kmet 10c, F. Bukšek 25c, M. Hrovatič 10c, J. Jaklič 25c, J. Klobučar 10c, J. Šurla 25c, J. Pivnič 10c, M. Praznik 10c, J. Vazžički 10c, F. Končina 15c, T. Supančič 10c, Filip Kleščen 10c, L. Tomazin 10c, F. Kleščen 18c, Jos. Span 25c, M. Pušnik 10c, E. Rosenzweig 25c, J. King 10c, Frank Marey 25c, M. Regina 10c, F. Stepanik 25c. — Skupaj \$4.68.

Pola št. 93; nabiralec Anton Sekulo. Darovalci: po \$1.00: A. Sekulo, J. Paulich, A. Pugalj, J. Zrainovich, T. Paonfitti, F. Zagore, F. Kopenik, F. Pancich, I. Staničgorič, N. Buško, B. Žičič, A. Fisher, J. Sever, W. Katzmuth, J. Hlupar; F. Zazirkovnik \$2.00; po 50c: S. Tadič, F. Lasič; po 25c: B. Zec, Iva Zec, J. Manich, Mica Prica, A. Mladina; S. Martinovič 30c. — Skupaj \$19.55.

Pola št. 82; nabiralec Jacob Muhvič. Darovalci: P. Prijatelj \$1., J. Francel \$1, J. H. Burns \$1, po 50c: J. Brajar, Paul Shiltz, A. E. Mezda, J. Mohar, A. Koprjarevič, A. Černe, F. Nikič, J. Muhvič; po 25c: J. Grahek, Helena Moren, Neža Tomšič, B. Biondich, M. Prica, J. Bartol, M. Pangasich, J. Držaj, N. Špolarič, Mary Brodnik, F. Lozar, J. Zupančič, John Krasovec, J. Novak, J. Zupančič J. Letnar, J. Zigon J. Mohor, J. Yuhant, J. Germ, J. Novak, F. Kolar; J. Gradishar 20c, J. Gregorich 20c, po 10c: M. Briševac, J. Marinič, F. Visovati. — Skupaj \$13.20.

Pola št. 70; nabiralec Matevž Štrifof. Darovalci: G. Naglič 50c; po 25c: M. Štrifof, F. Kavčič, A. Samec, J. Doles, J. Naglič, J. Zolar, Ludvik, J. Naglič, F. Bovdek, A. Kovačič, J. Suša; A. Kranjec 20c; po 10c: A. Ošaben, J.

Zakrajšek, F. Ocepok. — Skupaj \$3.85.

Pola št. 13; nabiralec Valentine Možgon. Darovalci: po \$1.00: F. Korbar, J. Čoš, S. Pošebolj; po 50c: F. Prohaska, J. Karich, V. Mazgon, F. Gorše, P. Kokoli, L. Dervovšek; po 25c: M. Sinkovitz, A. Hauptman, M. Kavčič, F. Zadel, J. Repolusky, A. Pirman, A. Podbevšek, F. Grill, A. Grill, J. Gaber, A. Ulčar. Skupaj \$8.75.

Pola št. 137; nabiralec — Darovalci: F. Malnar 50c, J. Ahčim 50c, R. Karlinger 50c, po 25c: F. Turk, I. Gaber, J. Gradišar, J. Merhar, J. Zagrašič; A. Okoren 20c; po 15c: M. Pogorel, Mary Pogorel, J. Arko, A. Šporar; M. Pušič 10c. — Skupaj \$3.65.

Pola št. 69; nabiralec John Virout. Darovalci: J. Virout 50c; A. Levstek 30c; po 25c: F. Koprivec, M. Strah, F. Petrič, A. Urbas, F. Paulin, J. Hribar. — Skupaj \$2.30.

Pola št. 92; nabiralec Louis Oman. Darovalci: po 50c: L. Oman, J. Froeschl, M. Zupan, P. Kolar; po 25c: F. Oblak, I. Petkovšek, E. Jesenssek, F. Stariha, F. Pirc, I. Kokalj, C. Selišnik, D. Dobravec, I. Germel. Skupaj \$4.25.

Pola št. 188; nabiralec Martin Ohkrant. Darovalci: po \$1.00: M. Ohkrant, F. Debeve, J. Kempel, J. Miklič, J. Debeve, J. Plenko. — Skupaj \$6.00.

Pola št. 32; nabiralec A. Žitnik. Darovalci: Chernich B. \$1.00; A. Nadler 50c; po 25c: F. Musich, A. Žitnik, F. Fine, M. Platnik, F. Krajncič, S. Kamnikar, A. Kaplan, J. Rekoše, J. Zupančič, J. Verbich, P. Nazey, Mrs. H. Nadler, Mary Nadler, J. Kovač, M. Jak, F. Petelin, J. Blatnick, F. Petelin, L. Jakletich; po 15c: J. Brencce, A. Kraker; po 10c: Anna Nadler, S. Vidmar. — Skupaj \$6.75. Odbivši poštino 40c. — Skupaj \$6.35.

Pola št. 382; nabiralec J. Mostar. Darovalci: po 50c: Jos. Mostar, A. Ferbežar, M. Pompe; John Mostar 25c. — Skupaj \$1.75.

Pola št. 209; nabiralec Ivan Homec. Darovalci: po 50c: F. Šetina, J. Mohorič, I. Šraj, M. Izlaka, I. Homec; po 25c: I. Sajovic, L. Gregorač, F. Novak, M. Kožuh, J. Taršinar, A. Dolinar. Skupaj \$4.00.

Pola št. 377; nabiralec Louis Zvetko. Darovalci: V. Struas 50c, L. Zvetko 25c. — Skupaj 75c.

Pola št. 8; nabiralec Jos. Zupančič. Darovalci: po 25c: L. Pagon, J. Frelich, J. Zudar, J. Zupančič, F. Škerbetz, F. Tratnik. — Skupaj \$1.50.

Pola št. 153; nabiralec Rudolf Puželj. Darovalci: L. Pirnat 50c; po 25c: M. Kopač, V. Houdin, J. Dolant, J. Praprotnik, B. Katanič, L. Vuckarič, P. Kostoff S. Tarnožič, J. Muhič; po 15c: I. Župec, I. Budnar, Št. Planesak, I. Praprotnik; po 10c: J. Jankovič, F. Virant, A. Repar, F. Smith, F. Merkun, Ivan Mari, A. Dornich, Ivan Žagar, J. Roman, M. Poničkar, I. Majnik. Odbivši poštino 10c. Skupaj \$4.35.

Pola št. 138; nabiralec M. Kranjc. Darovalci: M. Kranjc 50c, J. Rozman 25c, J. Brancelj 25c, J. Kolenc 25c, L. Kolenc 5c, F. Kolenc 25c, F. Štrancar 10c, F. Kenza 10c, M. Mulec 25c, F. Pavlovič 10c, J. Strancar 20c, J. Florenčič 25c, J. Šabec 25c, J. Krašovec 10c, F. Penko 15c, J. Petegnijo 15c, Franc Koder 15c, F. Trden 25c, F. Poje 15c, J. Žnidarič 15c, P. Makuc 25c, F. Regalen 10c, F. Kapel 10c, J. Škerbec 20c. Odbivši poštino 7c. — Skupaj \$4.48.

Pola št. 178; nabiralec John Zakrajšek. Darovalci: J. Zakrajšek \$1.; po 25c: F. Cemazar, A. Jamnik, M. Debelak, J. Kešnik, A. Jeršin, S. Lasekar; po 20c: A. Padar; po 10c: V. Vrtič, J. Zupančič, M. Gabršek, F. Slabec, J. Šeme S. Repov. Skupaj \$3.60.

Pola št. 409; nabiralec M. Čebašek. Darovalci: F. Močilar \$1.00; J. Sever 50c. — Skupaj \$1.50.

Pola št. 157; nabiralec John Pogachnick. Darovalci: po 50c: J. Suhadolc, J. Kaplja; po 25c: C. Vizar, V. Kosmach, A. Kaplja, A. Zadnikar, J. Kovach, V. Vodnik, St. Jakša, F. Udovich, P. Starin, A. Starin, T. Prelovšek, J. Rahne, M. Kopal, A. Rahne, J. Ahčan, L. Baudek, F. Kranjc, A. Pugal, F. Rozinger, J. Rabol, L. Suhadole, J. Pogachnick; L. Peterska 15c. — Skupaj \$6.65.

Pola št. 381; nabiralec A. E. Gnjezda. Darovalci: po 50c: J. Kunstelj, A. E. Gnjezda; po 25c: J. Tičar, I. Vranich, B. Bivudich, J. Krizmanich. Skupaj \$2.00.

Pola št. 148; nabiralec Frank Lukančič. Darovalci: F. Bajc 50c, J. Novak 50c, F. Lukančič 50c; po 25c: J. Žele, F. Nemeč, F. Košir, A. John. — Skupaj \$2.50.

Pola št. 125; nabiralec I. Judnich. Darovalci: J. Teran \$1; po 50c: J. Tekavec, J. Seliskar, J. Majerle, I. Judnich; po 25c: M. Grahek, F. Nučič, M. Chrnivech, J. Francel. — Skupaj \$4.00.

Pola št. 101; nabiralec John Albrecht. Darovalci: J. Rom 25c, J. Albrecht \$1.00. Skupaj \$1.25.

Pola št. 183; nabiralec Martin Powetz. Darovalci: F. Sengar 50c; po 25c: F. Podobnik, J. Pintar, J. Weršnik, T. Kobal, J. Valentin, F. Sova, J. Di, J. Robert T. Sperival, J. Jarnovich, F. Golčič, O. Brooks, S. Shudar, T. Kobal, J. Jarda, F. Grzišnik, F. Pintar, J. Pitt; po 10c: I. Naglič, P. Basch, J. R.. — Skupaj \$5.30.

Pola št. 59; nabiralec M. Jager. Darovalci: M. Jager \$1.; F. Šega 50c; po 25c: F. Dremel, M. Golob, F. Martinčič, J. Hauptman, Jos. Brenčič, T. Tapa, M. Pirk, M. Schergan, I. Brezovec, M. Rovanssek; po 15c: A. Mrtinčič, F. Zupančič, I. Markovič; po 10c: A. Zupančič, F. Perko. — Skupaj \$4.65.

Pola št. 16; nabiralec Josip Tratnik. Darovalci: po 25c: A. Jare, F. Šturm, M. Mohor, Frank Mrak; J. Pucel 15c; po 10c: J. Kranjc, A. Valante, V. Podobnik, J. Bizjak, A. Smodila, F. Ropovš, V. Zupančič, J. Tratnik, J. Bobič. — Skupaj \$2.05.

Pola 168; nabiralec Jos. Seme. Darovalci: po 50c: J. Seme, F. Ocepok, J. Žust, F. Likovič, F. Kovačič, J. Robol, F. Jeram, F. Štramljan, A. Jeram, P. Peklaj; po 25c: V. Veber, P. Raspotnik, J. Dolinar, J. Susman, J. Gorenik, A. Jurežič, J. Hribar, F. Pečnak, F. Debeve, J. Žebevec, A. Vežar, A. Uleman, J. Dolence, F. Troha, P. Kogovšek, F. Skvareče, A. Celarec, J. Skvareče, J. Mesec, J. Miklavčič, F. Božič, J. Leben, F. Dolene, G. Medišovik, V. Butja, J. Goršin, J. Bergant, F. Hamovec, Š. Urh; F. Jager 20c; po 15c: P. Možina, F. Petkovšek; po 10c: L. Butja, F. Brusko, F. Šebenik, J. Rune, J. Papež, A. Kogovšek, J. Troha, J. Obit. — Skupaj \$13.55.

Pola št. 106; nabiralec L. Bučar \$1.00.

Pola št. 239; nabiralec John Hodschar. Darovalci: po 25c: J. Košiček, F. Kodrič, A. Jalovec, J. Jalovec, I. Krapek, Š. Kavas, Rozi Potokar; po 10c: C. Vuhourek, F. Gartner, J. Žerovnik, Agnes Sechen, J. Križman, F. Matteti; Fr. Kraj 5c. — Skupaj \$2.40.

Pola št. 302; nabiralka Mary Kočevar. Darovalci: po 50c: Mary Novak, A. Keržičnik; po 25c: Mary Kočevar, Fany Keržičnik, Roza Sever, Frances Ručigaj, Jenie Kerže, Mary Berkonec, Jenie Šraj, Rozi Anžiček, Jos. Kočevar, And. Muha, Jak. Muha, Jos. Metelko, Alojzija Sadnik, Jeni Muha, Francis Muha. Skupaj \$4.75.

Pola št. 97; nabiralec Victor S. Skubie. Darovalci: V. S. Skubie \$2.00; po 50c: P. Maichin, M. Nemanich, A. Straser, F. Mavlich, po 25c: J. Fabian, A. Ferkull, M. Jurjevich, J. Geshell, Chas. Stopar, J. Maichin, K. A. Holub, L. Weber; P. Maierle 20c; po 15c: J. Novak, F. Hren; po 10c: F. Sluga, J. Metelko, A. Samsa. — Skupaj \$7.80.

Pola št. 314; nabiralec Lucas Zupančič. Darovalci: G. K. Miller \$1.00; po 50c: I. Kodnik, J. Jerin; po 25c: F. Adler, J. Vranič, T. Pavlin, J. Pečovnik, P. Socijal, A. Socijal, J. Cadeš, F. Fon, L. Kantar, J. Kenda; F. Novak 15c; M. Sankovič 10c. — Skupaj \$4.75.

Pola št. 228; nabiralec Mihael Geshell. Darovalci: G. Butala \$1.; M. Geshell 50c; po 25c: P. Geshell, J. Smigelsky, F. Sabec, G. Vrtinar, P. Spall, M. Stimac; J. Rončević 10c. — Skupaj \$3.10.

Pola št. 267; nabiralec Karol Petrič in Fr. Zajec. Darovalci: po 50c: M. Valentin, J. Ustar; C. Petrič 30c; po 25c: J. Mošnik, J. Pucel, J. Petrič, J. Jekle, T. Petrič, T. Medved, F. Zaitz, L. Medved, J. Deme F. Smrekar, J. Supančič, F. Verhotz C. Jeglič, H. Ark, W. Peternel, J. Pitt, A. Križnik, T.

Drenik, J. Jerčinovich, J. Adam, A. Medved, Mary Valentin, Fany Podobnik, M. Naglič, J. Hauptman L. Lovsher, T. Fabijan, J. Novlar, J. Momfut, J. Morič, A. Zore, J. Fritzer, J. Fritzer, M. Anđel, T. Medved, F. Renko, F. Pucel, F. Supančič, J. Sofač, F. Spendal, J. Valentin, J. Benet J. Silen, J. Gore, M. Perell; po 15c: L. Holec; M. Podslavšek. — Skupaj \$12.95.

Pola št. 91; nabiralec Agnes Tratnik. Darovalci: po \$1.00: Agnes Tratnik, Matilda Pehnik, Anna Plavec, Francis Richter, Genovefa Podkrajnik. — Skupaj \$5.00.

Pola št. 127; nabiralec Jacob Zaitz. Darovalci: F. Arcul \$1.00; po 50c: A. J. Terbovec, J. Zaitz; po 25c: I. Tušek, S. Potočnik, L. Pikel. — Skupaj \$2.75.

Pola št. 7; nabiralec — Darovalci: A. Lavrič 30c; po 25c: A. Anlončič, F. Lavrič, J. Vidmar, M. Troha, V. Huttar, M. Nokiš, J. Bučević, A. Lahorne, H. Rajč, A. Stih; D. Vajentič 20c; J. Barič 15c; po 10c: J. Sencenčič, A. Beve, J. Sever, J. Ježerski, M. Hutlaš, J. Povh, F. Konec. — Skupaj \$4.15.

Pola št. 44; Društvo "Rodoljub" št. 44 S. S. P. Z. v znakah \$1.13.

Prostovoljni nabiralec: F. Laufar. Darovalci: A. Križnik \$1.65; J. Bolčič \$1.50; A. Vidergar \$1.25; po \$1.00: V. Peterneč, R. Jeglič, J. Moder, J. Certalič, A. Kristan; po 50c: Ed. Dook, J. Jeglič, Maria Medved, A. Vidergar, M. Cemazar, M. Majdič, J. Woznak, A. Kerhlikar, F. Slak, M. Ključevšek, Fr. Gosepina, Jos. Lovše; po 25c: J. Černekar, J. Bolčič, Terezija Cokan, J. Mesec, F. Cirar, I. Kotar, I. Cirar, A. Peterlin, I. Čermar, T. Bezgovšek 15c; F. Razpotnik 10c. — Skupaj \$18.40.

Skup II. izkaz \$262.94. I. izkaz 111.78.

Skupaj \$374.72. Dalje prih.

Šolske reforme na Kitajskem. Morda nikjer ne čislajo šole tako visoko kakor na Kitajskem in nikjer ne uživa učitelj takega ugleda kakor v deželi za visokim obzidjem. Tudi republikanci obračajo vso pozornost šolstvu; mnogo izmed njih sanja o tem, da bi uvedli na Kitajskem šolsko obveznost za vse, a žal da nimajo denarja za izvedbo tega koristnega načrta. Na Kitajskem je ustanovitev in vzdrževanje šol prepovedano svobodni volji staršev. V Pekingu je več ljudskih šol, v katerih sprejemajo otroke vseh veroizpovedanj; v teh šolah ne poučujejo verouka in tudi ne upoštevajo nikakršnih obligatornih obredov, kakor je bila prej navada. To je pač velik napredek in mi "kulturni" Evropejci lahko zavidamo Kitajce za brezkonfesionalne šole. Šole ustanovljajo na sledeči način: nekaj odličnih mož se zveže, zahteva od staršev prav malenkostne prispevke, poiščejo učitelje in šola je zagotovljena. Vsak si šteje v čast, da sme sodelovati pri ustanovitvi šol in učitelji so zelo ponosni na svojo službo. Učitelji so celo tako poštvovalni, da izvršujejo svojo službo za polovico običajne plače, čeprav vsa plača zadostuje komaj za borno življenje. V prejšnjih časih so poučevali učitelji mladino iz starih knjig, v katerih so bili napisani nauki Konfucija, največjega kitajskega veroučitelja, in njegovih učencev. Učenčki so sedeli ves dan sklonjeni nad temi knjigami in so prerasavali s čopičem v še neokretni roki lične, a težavne kitajske pismenke, ki predstavljajo popolne, majhne slike. Sveče knjige, ki vsebujejo za Kitajce nepobitno resnico, so morali prepisavati in se dobesedno naučiti na pamet. Ta zastareli sistem je odnesla revolucija za vedno iz kitajskih šol; izborne knjige, postavljene po najboljših metodah, služijo učencem, da se priučijo branja in pisanja. Sploh pa preveča ves pouk napreden in revolucionaren duh; učenci pojo pesmi, o katerih se slavi pogum in junastvo njih, ki so padli v zadnjih bojih za svobodo. Dostikrat se tudi zgodi, da pride še ta in oni Kitajček s kito v šolo. Hitro vzame učitelj škarje in ga osvobodi znaka hlapčevstva, ker kita je revolucionarjem znamenje nazadnjaštva.

GLAS SVOBODE CO.
1809-1813 Loomis St., Chicago, Ill.

OBVESTILO!
Vsem družva n. obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin
kot: Zavitke in papirje za firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode
iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"
dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo pošto znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Možje ozdravljeni v 5 dneh VARICOCELE HYDROCELE BREZ NOŽA IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznitkoših se možkih. Priate k nam vsi, ki ste se neuspešno ozdravili p i drugih zdravnikih. Moja 15 letna praksa vam je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivno žolodac, pljuca, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspešno ozdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE BOLEZNI STALNO OKREVANJE ZASTRUPLENJE KRVI

ZGUBA NAGONA, BOLEZIV LEDICAH IN JETRIH zdravim hitro za stalno in tajno. Živčene onemoglosti, slabost, napor, zastrupljenje in zguba vode.

PLJUČA naduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovjši metodi.

Nasvet zastoj.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago
med Randolph & Lake
Odperto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutraj do 4 pop.

Pilsen Auditorium
Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik
1657-61 Blue Island Ave., Chicago.
Največje dvorane na zapadni strani Chicage.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in ...
Importirana vina in cigare.
TELEFON CANAL 4250.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 2127.

Pijte najboljšje pivo
Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.
PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

Hrani danes!
Da boš imel jutri!
Prični še nocoj!

Ni Vam daleč do nas, pridite! Ob sobotah vefer imamo odperto od 6. do 8 ure.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK
2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Varnost, priročnost in vpljdnost. 22 let v businessu. Govorimo v vseh jezikih.